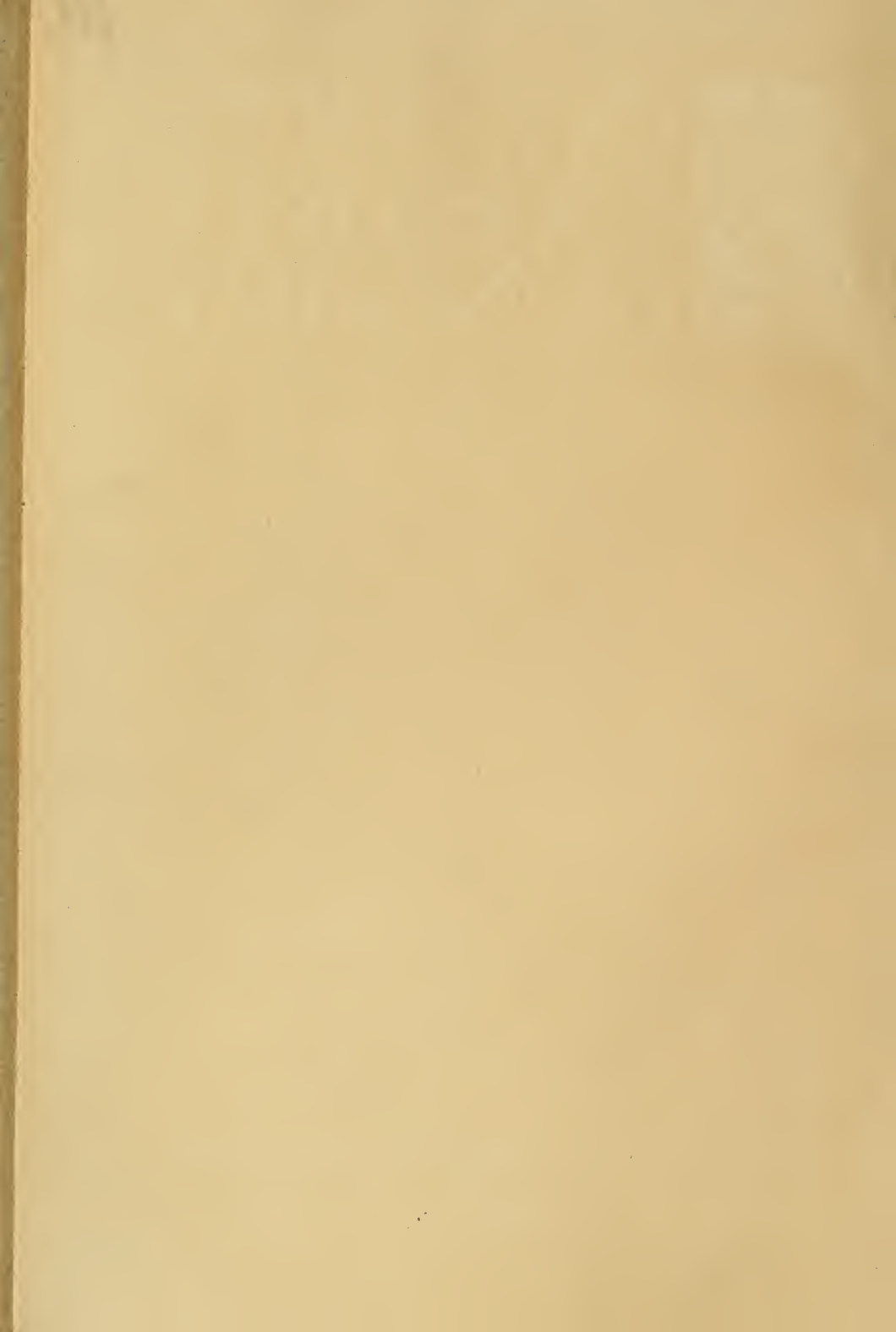

СТАР. С. ДИМБХ

№

479. 210

**FINE·ARTS
EXHIBIT
HUNGARY**

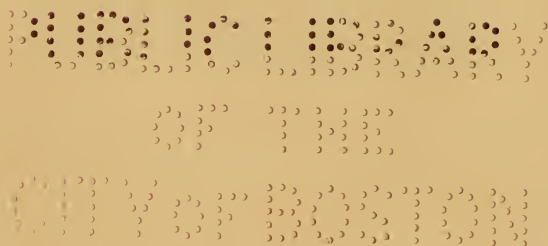
* 4079.290

**ST.-LOUIS EXPOSITION
1904**

1904. ÉVI ST.-LOUISI KIÁLLITÁS
≡ MAGYARORSZÁG ≡
MŰVÉSZETI CSOPORTJA

4079. 290

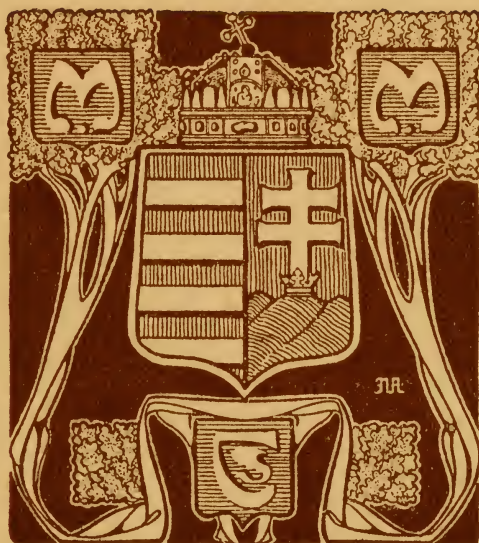

NOV. 22, 1904.

MAGYARORSZÁG MŰVÉ-
SZETI CSOPORTJÁNAK
HIVATALOS KÉPES
TÁRGYMUTATÓJA
ST.-LOUISI KIÁLLITÁS 1904

OFFICIAL ILLUSTRATED
CATALOGUE FINE ARTS
EXHIBIT HUNGARY
ST. LOUIS EXPOSITION
1904

H U N G A R I A N A R T

A M A G Y A R M Ű V É S Z E T

a a magyar művészet fejlődéséről tiszta képet akarnánk nyújtani az amerikai közönségnek, egy transatlantic fedélzetére kellene szállítanunk a Magyar Szépművészeti Múzeum palotáját.

Ennek műkincsei minden egyébnél beszédesebben számolnának be arról, hogy a festészet és szobrászat mily utakon járt Magyarországon s minő állomásokhoz érkezett.

E helyett be kell érünk egy spécimen kiállításával, amely természetesen nagyon is hiányos a tér szűke miatt s amely nem mutathatja azt, ami a műbarátnak a legélvezetesebb: a fejlődés izgató menetét. Egy marék virág magyar földről, de nem az egész magyar flóra.

Kísértsük meg e kevésbé ismert művészet jellemét néhány tollvonással előadni, amennyire ez szemléltető anyag híján lehetséges. Lectori salutem.

*

A mai magyar művészetnek gyökerei nem mélyednek ősi hagyományok humuszába. Hirtelenül meglett: akár egy amerikai város, amelynek fundamentumai alatt még alig rothadtak el az őserdő fáinak gyökerei. Hogy mért van ez így, arra megfelel történelmünk. Az ezeréves magyar nemzet története táviratstílusba

f we wished to give the American public a really adequate idea of the development of Hungarian Art, we should have to put the Hungarian Art Museum on board a Transatlantic liner. The treasures it contains would furnish an eloquent exposition of the course which painting and sculpture are taking, and of the stages already reached. But as this is impossible, we must be content with sending the few specimens which the space at our disposal enables us to exhibit, all too few to show that which is most fascinating to the connoisseur, namely, the course of development.

They are, as it were, but a handful of flowers from the Hungarian soil, to represent a rich and varied flora.

We will sketch briefly the character of this Art, which is but now beginning to create for itself a reputation, in the hope that such an outline may invest the exhibits with greater interest and to some extent atone for the absence of a complete series of specimens.

*

The roots of the present Hungarian art do not strike deep into the fertile soil of ancient traditions. It sprang into existence suddenly, like an American town beneath whose foundations the roots of the primeval forest have not yet decayed. To the question why this was so, our history furnishes an answer. The record of a thousand years, told in tele-

foglalva: háború a Kelet ellen 1700-ig, háború a nemzeti függetlenségért 1849-ig. E szörnyű küzdelmek közepette csak olykor hasadtak meg a háborús felhők, hogy egy kis napsugár jusson a magyar nép művészi tehetségének is. E rövid verőfényes napok jól gyümölcsöztek: senki sem tagadhatja többé, hogy az összes népek közt a magyarok plántálták át először a maguk földjére az Itáliában fakadt renaissanceot. De ennek a munkának eredményeit elpusztította egy kétszázéves háború, amelyet Európa védelmében kellett vívni a török ellen. Hova lettek a XV. és XVI. század építészeti, festészeti, szobrászati remekművei? A márványokat mészsze égette a tűz, a festményeket kartácsok repegették széjjel, a bronzszobrokból ágyút öntöttek a barbárok. Ha lett is volna idő a művészi gyakorlatra: az új nemzedéknek mindig elül kellett volna kezdenie, mert elődeinek művei tönkrementek. Ezer éven át a csatatér számára szülték a magyar anyák gyermekeiket. Mikor azután a nagy háborúk lezajlottak: kitört egy másik, ezelőtt 56 esztendővel. Ugyanaz a dicső háború, amelyben annyi nagy amerikai férfiú vérzett el: az Észak háborúja a Dél ellen. Magyarországon ez a harc vértelen volt s egy óra alatt végződött: a nemzet törvénybe ígtatta a jobbágyok felszabadítását. S ezzel a nobilis elhatározással gazdaságilag egy időre tönkretette magát a magyar birtokos osztály. Akik a művészetek mecénásai lehet-

HUNGARIAN ART

graphic style runs like this: Wars against Turks and Tartars till 1700; war for national independence till 1849. During many centuries the dark thunder-clouds of war parted but rarely to allow a ray of sunshine to fall upon the nation's culture. But few as those bright days were, they yet brought forth rich fruits, and it is admitted by all that the Hungarians were the first among the nations of Europe to transplant the Italian renaissance into their own soil.

But the results of this activity were annihilated by the wars which for two hundred years Hungary had to wage against the Turks for the defence of Europe. What has become of the chefs d'oeuvres of the 15th and 16th centuries? Beautiful marbles crumbled to powder in the fierce flames of many a burning city; pictures were torn to rags by the bullets; bronze statues were melted down and cast into cannon by the barbarians. Even had there been time for the cultivation of art the new generations would have had to recreate it, since the works of their predecessors had all been destroyed. And when the noise of arms was stilled, there commenced a new struggle in the year 1849, a struggle in some ways analogous to the great strife between North and South which laid so many noble Americans in the dust. It was a struggle for the freedom of the serf, for the abolition of the feudal privileges of the aristocratic class, and of the hard conditions which bound the labourer to the soil and forced him to give his services to his overlord, conditions which made his status little better than that of a slave:

tek volna: ime önszántukból koldusokká váltak. Néhány kósza piktör tengette életét, arcképet és oltárképet festve. A géníuszok akkor nem találták meg helyüket a tönkrement országban.

Pedig voltak ilyenek. S más országokban ünnevelt alakokká lettek. Így a XV. században vándorolt ki Magyarországból ama Dürer, akinek fia egyikévé lett a műtörténet legnagyobb alakjainak. A XVII. században Mátyóki Ádám udvari festője a szász választófejedelemnek. A XIX. században Brocky Károly kedvence a londoni udvarnak és Viktória királynőnek. Zichy Mihályt három orosz cár dédelgeti udvarában. Benczúrt, Wagnert, Liezen-Mayert tanároknak nevezik ki a müncheni képzőművészeti akadémián. Markó Károly Olaszországba, Tilgner Viktor Bécsbe, Munkácsy Mihály Párisba szakad. Ez is egy neme a vérvesztésnek.

Ezer évi küzdelem után végre harminc év óta szabadon lélegzünk. Elkövetkezett a kemény munka, az alkotás ideje. Lázás sietséggel kellett pótolni mindent, ami elpusztult s megvetni az alapokat a fejlődés számára. A magyar művészek is kivették ebből a maguk részét. S ma megállapíthatjuk, hogy felette kíváló munkát végeztek.

E rövid idő alatt teljesen zárt és egységes „magyar iskola“ nem keletkezhetett. De támadtak kíváló tehetségű művészek, akik a maguk egyéniségét fejleszt-

abolition, too, of the unjust legislation, which, while exempting the rich and noble from all taxation, laid the whole burden of furnishing the state with its revenues on the shoulders of the poor. Fortunately, in Hungary this strife was bloodless and of short duration. The Hungarian landowners of their own free will and out of consideration for their country's welfare, allowed themselves to be deprived of all their feudal privileges, though to many it meant almost ruin, and in the eyes of law all men became free and equal. One result of this was that many who would have been patrons of the arts, were reduced to beggary. Only a few wandering artists managed to gain a precarious livelihood by painting portraits and altar pictures. Men of genius could find no adequate scope for their labours in the ruined country.

And yet there were geniuses, and in other countries they became celebrities. In the 15th century there emigrated from Hungary Ajtóssy Dürer, whose son Albrecht became one of the most prominent figures in the history of art.

In the 17th century Adam Mányoki was the court-painter of the Saxon Elector. Two centuries later, Charles Brocky was the favourite of Queen Victoria and her court. On Michel Zichy the favors of three Tsars have been lavished. Benczur, Wagner, Liezenmayer were elected professors at the Academy of Munich. Charles Markó went to Italy, Victor Tilgner to Vienna, Michel Munkácsy to Paris. In this way the artistic life of our country lost some of its best blood.

tették s egymástól függetlenül, különböző helyeken szétszóródva s elszigetelve dolgoztak. Ilyenek például a festészet terén Mészöly, Szinyei-Merse Pál, Munkácsy Mihály, Paál László, Székely Bertalan. Sajátosságos és a műtörténetet érdeklő tünet, hogy e jelenlétekenyén kimagasló művészek egyike sem formált olyan iskolát, mint amilyeneket hasonló körülmények közt Franciaországban vagy Angliában látunk. Egy Pre-Rafaelite-Brotherhood vagy egy barbizoni közösség nálunk el nem képzelhető. Ennek útját állja nemcsak az ország szociális struktúrája, hanem a magyar embernek temperamentuma is. A mi fajunk az egyéni függetlenség felé hajlik. Politikusaink, költőink, színészeink közül azok örvendenek becsülésnek, akik eltérnek a többitől s a maguk útján járnak. Ezeknek még a hibáit is megbocsátják. Soha senki sem lett Magyarországon híressé azáltal, hogy valaki másnak hű munkatársa volt, vagy valamely megpedzett eszmét fejlesztett. A temperamentum e jellemvonása visszatükröződik a magyar művészetben is. Azok a festők, akiket az imént említettünk, a legtávolabbról sem hasonlítanak egymáshoz, pedig néhányok bizalmas jó barátságot tartott egymással. A művészet elvi kérdéseiben azonban sohasem szövetkeztek, hanem mindegyikük a maga útján járt. E jelenséget néhány példával igyekszünk megvilágítani.

Első tájfestőnk, aki elszakadván az akadémiáktól,

After a thousand years of strife we have now for 30 years breathed freely. The time of vigorous creative work has come. There has been a display of almost feverish activity in restoring what had been destroyed and preparing the way for new developments. In this work Hungarian artists have had their share and have done really valuable service.

The time has been too short to allow of the formation of any definite „Hungarian school“ but there have arisen men of remarkable gifts who developed their particular talents and worked in separate towns quite independently of each other. Among painters may be mentioned: Géza Mészöly, Paul Szinyei-Merse, Michel Munkácsy, Ladislas Paál, Bartholomen Székely. It is a remarkable fact, and interesting to the historian of art, that not one of these distinguished artists formed a school like those which have arisen in France or England under similar circumstances. A Pre-Raphaelite Brotherhood or a Barbizon community could not be imagined in our country. It would be rendered impossible not merely by the social conditions of the country, but also by the Hungarian temperament. Our race has a strong tendency towards wellmarked individuality. Among our politicians or poets or actors those are the most appreciated who differ from the rest and go their own way. To these even their faults are easily forgiven. In Hungary no one has ever become famous merely through being somebody's fellow-worker, or by reason of his having further developed an idea suggested by someone else.

az új idők szellemében dolgozott, Mészöly Géza volt (1844—1887). Amikor ő föllépett, a közönség ízlése még mindig az olasz vedutát tartotta a tájkép igazi formájának. Ha egy képen az előtér sötétbarna volt, a középtér megvilágított, a háttérben pedig enyhe kék hegyek olvadtak bele a derűs égbe: mindenki azt mondta, hogy a kép jó, mert megfelel az akadémikus követelményeknek. A közvélemény ugyanis akkor egész Európában az volt, hogy egy műre csak bizonyos meghatározott szabályok pontos teljesítése által állhat elő. Hogy a festőnek nemcsak esze van, de szíve is: ezt akkor kifeleadték a számításból. De ez a szív hatalmas faktorra lett: Mészölyt ellenállhatlanul vonzotta a Balaton tavának költői és egyszerű képeihez. Míg a nagy színpadias szceneriák hidegen hagyták: ennek a gyönyörű tónak szelíd színváltozatai, pittoreszk kunyhói, csendes nádasai elbűvölték. Ott nézegette, mint sáfarkodik a parti ember e nagy vizek mentén. S az egész tájra, emberre-állatra ráborult a víz-szülte pára, finoman megtörve mindennek a színét. Ez vonzotta, ezt festette. S íme a széles és heroikus veduták helyett megteremtett az első intim tájkép s mert a tájkép magyar ember temperamentumán szűrődött által: az első modern magyar tájképnek mondhatjuk.

De Mészöly az újítás munkájában csak egy bizonyos fokig haladhatott. Ő a magyar festészetnek meg-

HUNGARIAN ART

This feature of our temperament may be noticed in Hungarian art also.

None of the painters named above resemble each other in the least. Although several of them were linked together by intimate friendship, yet in the one great matter of art they never became allies, but each of them went his own way. We shall try to illustrate this by a few instances.

Our first landscape painter who dissociated himself from the Academy and adopted a modern style was Géza Mészöly (1844—1887). When he began his work, the public taste still pronounced the Italian „veduta“ to be the perfection of landscape. If in a picture the foreground was dark brown, the middle sunny and in the background blue mountains touched the serene sky, everybody thought the picture good, because it satisfied the requirement of the Academical style. Throughout the whole of Europe it was the opinion that a real work of art could be created provided certain fixed rules were strictly kept. That the painter possessed not only a mind but a heart as well, was not taken into account. Still, the heart became an important factor: Mészöly was irresistibly drawn by it to the poetical and unpretentious scenery of Lake Balaton. While he remained unresponsive to the stupendous and magnificent in scenery, the gentle hues, the silent, rush-grown banks of this beautiful lake and the picturesque huts lying scattered around it, won his heart. There he used to watch the inhabitants of the banks as they carried on their occupation near that immense

nyitotta a magyar földet s annak bensőséges jellemvonásait, ezt szolgálják nála a rajz és a tónus finomságai. A szín itt csak másodrangú szerepet kapott. Egy kortársa, aki egészen más utakon haladt új célok felé, a szín problémáját fejlesztette s oldotta meg. Ez a kortárs Színyei-Merse Pál (szül. 1845).

Ő Píloty müncheni iskolájában tanulgatott, de már kezdőkorában egészen más utakra tért, mint amelyen az akkori müncheni festők jártak. Semmi érdeklődést sem mutatott a nagy történelmi vásznak iránt. Neki ezek az irodalmi tárgyak, ezek az operaházi jelenetek nem kellettek. Ránézve a festészet punctum saliense ott rejlett, hogy minő színhatásokat ad a természet. Kiült egy rétre s ott elnézte, mint lángolnak piros tűzben a pipacsok a buja zöld fű közepette. Ezt a valóban festői témát igyekezett megoldani. Még mielőtt Böcklinnel Olaszországban barátságot kötött volna, megértette azt a szín-problémát, amely később oly híressé tette a svájci mestert. Az ő festői előadása azon alapszik, hogy mindenekfelett a színek erejét hangsúlyozza. Színyei-Merse ezen a ponton ostromolta meg a természet bástyáit. A festői processzus, amelyet a maga számára kitalált, magában véve is érdekes és tisztán píttoreszk. Ha vásznán a pipacs égő pirossága üti a fű zöldjének erejét, úgy nem ama piros színt gyengíti, mint ez akkor gyakorlatban volt, hanem még inkább fokozza a zöldnek

stretch of water. And over all things, animate and inanimate, there was spread the silvery veil of mist, delicately softening every hue. This sight attracted him and this was what he painted. And so, instead of the bold and majestic Italian vedutas there appeared the first homely landscape, and as the style was free from all foreign influences, we might call the work the first really Hungarian landscape.

But Mészöly carried the work of reform only to a certain stage. He opened up to painters the rich treasures of Hungarian scenery, and the chief characteristics of his work are more delicate drawing and a subtle feeling for Nature's moods. Colors play a subordinate part in his pictures. It was one of his contemporaries, who pursued different aims in different ways, who investigated and solved the problem of colors. This was Paul Szinyei-Merse (born 1845).

At the beginning of his career this artist studied at Piloty's school in Munich, but even as a beginner he diverged from the paths trodden by the painters of Munich. The great historical scenes stirred no emotion and awakened no interest in his soul. Nor did he pay any attention to literary subjects. For him the „*punctum saliens*“ of painting lay in the question, what color-effects can be found in nature. He used to sit for hours in a field to see the red glow of the poppies in the rich green grass. He wished to reproduce this faithfully in painting. Before he made the acquaintance of Böcklin in Italy, he had already guessed the secret which made the Swiss master so famous. His pictorial interpretation of

erejét. Így folyik az ő vásznaín a színek erejének küzdelme, míg végre minden rész a maga legmagasabb potenciáját érte el. Szinte a villamos feszültség jelenségére gondolhatnánk e gyönyörű művek láttára. Mindenesetre jellemző, hogy a temperamentumnak ez az ereje a legtöbb kiváló magyar festőben rokon vonás. Azt hisszük, hogy e kiállítás sok képen is megeléji ezt a jellemvonást a figyelmes szemlélő. Látni fogjuk, mint tér vissza ez a jelleg Paál Lászlón, Munkácsy Mihályon és még más művészekén.

Szinyei-Merse a maga sajátos művészetével aféle self-made man. Nemcsak színproblémáival előzött meg más nagy külföldi mestereket, hanem egyéb festői minőségeivel is. Érdekes például az 1869—1872 közt keletkezett képeit egybevetni Edouard Manet műveivel. A „Majálisnál“ ki ne gondolna hirtelenül Manet „Reggeli“-képeire? Pedig amidőn Szinyei-Merse ezt a képet festette, még nem látta a világhírű franciának egyetlen művét sem. Természetes, hogy ő is a koránérkezettek keserves sorsát sínylette. Sem Budapesten, sem Bécsben, sem másutt nem méltányolták még ezeket az új művészi tanulságokat. Szinyei-Merse nem levén harcias természetű, húsz évre letette az ecsetet s visszavonult birtokaira gazdálkodni. Íme a magyarázat, hogy ő sem csinált iskolát.

És nem nevelt magának követőket, folytatókat Munkácsy Mihály és Paál László, e sok tekintetben

Nature is based upon the principle of emphasizing the power of colors, and it was on this principle that Szinyei-Merse also tried to approach Nature. If on his canvas the glowing red of the poppies made the green of the grass seem too weak, he did not do what was habitual at that time, namely, weaken the red, in order to re-establish harmony, but he increased the strength of the green. It is a struggle between the power of colors that we see on his pictures, until each color has reached its highest potency. It is characteristic of the work of most distinguished Hungarian artists that their pictures bear the strong impress of the painter's individuality. The careful observer will probably detect this in many of the pictures in this exhibition. We shall see presently, that we meet this feature again in Ladislas Paál, Michel Munkácsy and others.

Szinyei-Merse was a kind of self-made man as to his particular style. It was not merely by his color problems that he advanced beyond several great masters of different countries, but also by other qualities of his. For instance it is interesting to compare his pictures painted between 1869—1872 with the works of Edouard Manet. On seeing the „Picnic“ who could help thinking of the „Déjeuner“ of Manet. And yet, at the time when Szinyei-Merse painted his „Picnic“ he had not seen any of the great French artist's works. Naturally, he had to endure the fate of those who are in advance of the age. Nobody valued the artistic qualities of his pictures either in Budapest or in Vienna or anywhere else.

rokon szellemű két festő sem. Mindakettőnek művészete az egyéni temperamentumban gyökerezik. Képeiken épp ez az elem ragad meg minket. Paál Lászlót korán elragadta a halál (1846—1879), rövid pályafutásán egészen a barbizoni mesterek közelében látjuk. Bizonyos öserő jellemzi szílaian festett tájképeit. Munkácsy Mihály, aki jóval túlélte barátját (1844—1900), az Egyesült-Államokban is ismeretes: több kiváló műve díszíti a tengerentúli gyűjteményeket, néhány tanulmánya ezen a kiállításon is látható. Nagy történelmi kompozíciói, tájképei és arcképei egy célt szolgálnak: a különleges, szíla-j temperamentum kifejezését. Széles gesztussal húzta oda ecsetvonásait, a pillanat íhletében, függetlenül a tárgytól, amelyet éppen ábrázolt. A hirtelen és villámgyors elhatározás ül minden vonásán, bizonyos művészi izgatottság, amely a lélek legbensőbb részvételének jele. Bármiként gondolkozzék is valaki az általa választott történelmi tárgyakról: ez a mélyen artistikus vonás bizonyára leköti teljes érdeklődését.

Munkácsy művészetének zamatja ebben az imponderabilis és egészen személyes jellemvonásban szűrődik le. Nem csoda, ha ennek következtében nem plántálta művészetét hűséges utódokra. Egészen személyhez kötött, az egyéniség autochton művészete volt az. Még oly kitűnő tanítványai is, mint a német Fritz von Uhde belátták ezt s nem igyekeztek az ő

And Szinyei-Merse not being an aggressive character, laid aside his paint-brush and retired to his estates. This explains, why it is, that he too failed to create a school.

Neither could Michel Munkácsy or Ladislas Paál gather followers. These two painters resemble each other in many respects. The source of the art of both is their individual temperament, and it is just that which overpowers the observer of their works. Ladislas Paál died early, but during his short career (1846—1879) we see him in harmony with the Barbizon masters. His boldly painted landscapes are characterized by much original power. Michel Munkácsy, who lived much longer than his friend (1844—1900) is well known in the United States too and many of his works are the gems of Transatlantic collections. Some of his studies are to be seen in this exhibition. His great historical compositions, landscapes and portraits, are all expressions of a remarkable, powerful, indomitable temperament. Each streak of his brush was guided by the inspiration of the moment. In each detail of his pictures we detect the quick decision, a certain excitement of the artist, which is the surest proof that all his soul was taking part in the work. Whatever may be our opinion about the historical subjects he chose, this truly artistic feature excites a keen interest. The essence of his greatness is really this unanalysable and thoroughly personal element. No wonder if in consequence of this he could not impart his style to his faithful followers. His style was strictly individual; it was the autochthonous art

személyes tulajdonaít elsajátítani. Ezek az explozív temperamentumok magyar sajátságokat mutatnak. De a faji jelleg több más vonása is érvényesült a magyar művészet legújabb történetében.

Példa gyanánt idézhetjük Székely Bertalant (szül. 1835), akit hazájában mint a monumentális falfestés legnagyobb képviselőjét ismernek. Művei a pécsi székesegyház, a vajda-hunyadi vár s más emlékszerű építmények falait díszítik. Az ős-magyar legendák élednek itt fel, de Székely művészetének nem ez a jellemző vonása. A puszták hallgatag és megfontoló pásztoráinak lelke lakik benne. Ez az embertípus, amely elbűvölő szépségekben gazdag, artisztikus finomodottságban él és dolgozik benne. Ismerjük e népet: hosszas és közvetlen természetszemléleten épül fel világfelfogása, nyílt fővel gondolkozik s makacs a céltudatosságában. Mind e vonásokat megtaláljuk Székely művészetében. E művészet nagyszabásúan egyszerű s cíkornyátlan, mint egy közmondás. A nagy falakon mindig nagy formák kapcsolódnak egymáshoz s minden formának feladata az, hogy intenzíve fejezzon ki egy jellemvonást. Ez a művészet szűkszavú, de bölcs tartalmú. Művek, amelyeken nincsenek epizódalakok vagy díszítő jelzők.

Itt ismét más, a többitől eltérő művészettel van dolgunk. Ez is az egyéni, s mondhatnók: a faji temperamentumból nőtt ki. Látnivaló, hogy e tem-

of a great personality. Even as distinguished a pupil as the German Fritz von Uhde had to own this, and give up the acquirement of his master's individual qualities.

These forceful temperaments reveal the Hungarian character. But many other racial characteristics may also be detected in the most recent Hungarian art.

As an example we may cite Bartholomen Székely (born 1835), who is known in his country as the most prominent representative of monumental painting. His works decorate the walls of the cathedral at Pécs, the castle at Vajda-Hunyad and other notable buildings. His subjects are drawn from the world of ancient Hungarian legend, yet, this is not the chief feature which we recognize in his style. We see expressed in his work the soul of the quiet, thoughtful herdsmen of the plains. These men, in whose mental life there are so many picturesque elements, live and labour in intimate and unbroken communion with the soul of nature. She is their constant companion and teacher, and their conception of the world is gained from the vast, silent expanse and the whispering breeze. Their thought is simple and logical and they pursue their aims obstinately. In Székely's artistic personality all these features are present. His art is broad, simple, free from minute trimming significant as a proverb. In his painting everything is on a grand scale; on the lofty walls we see huge forms and the object of each detail is to express some characteristic feature. This style is monosyllabic, but rich in wise content.

peramentumnak több variánsa jellemzetesen szerepel a magyar művészet történetében. Sajnálatos, hogy nem mutathatunk belőlük spécimeneket.

Székely Bertalanon kívül még több jeles képviselője van a magyar falfestésnek. Őket ismeri a külföld a legkevesbbé, mert műveik csak Magyarországon, a helyszínén tanulmányozhatók. E munkák közt jelentékeny helyet foglalnak el Lotz Károly freskói, amelyek a magyar királyi operaház, a budai királyi vár, a magyar parlament palotáinak belsősegeit díszítik. Lotz (szül. 1833) felette temperamentumos művész, aki játszva győzi le a formai nehézségeket. Eleven allegoróját finom tapintat nemesíti. Kifejezési stílusa az allegóriához vonzza: összes művei erre építvék. Az ifjabb nemzedék körében Kriesch Aladár tűnt fel modern felfogású freskóival, amelyek egy része a magyar parlament palotáját díszíti.

Valószínű, hogy azok a festők, akik a magyar művészet ifjabb gárdájának legjavát alkotják, épp ily elszigetelt egyéniségekként fognak szerepelni. A magyar fajban ugyanis csekély a nyáj-ösztön, mint azt már említettük. Azok a festő-telepek, amelyek Szolnokon és Nagybányán létesültek, sem tudták egyöntetűbbé tenni a felfogás, az előadás módjait. Csak egyhez járultak hozzá: a művészet nacionalizációjához s ez azzal biztat, hogy a festészet még inkább autochton jellegűvé lesz. Elég, ha itt röviden utalunk

Here again we see a style entirely different from that of other artists. This also is rooted in the individual and, we may add, in the racial temperament. This temperament appears with many variations in the history of our art. We regret, that we are not able to show specimens of his style.

Beside Székely, fresco-painting has many eminent representatives. These are the artists who are least known in other countries because their work can only be studied in Hungary. As very prominent creations we mention the frescoes of Charles Lotz in the Royal Opera House, the Royal Palace at Buda, and in the Houses of Parliament. Lotz (born 1833) has a strong artistic temperament which easily conquers all the difficulties of form. His vivid allegro is ennobled by a refined judgment. His taste inclines towards allegory, all his works being of this character. Amongst the younger generation Aladár Kriesch has attracted a great deal of attention; several of his frescoes decorate the walls of the Houses of Parliament.

It is very probable that the most striking painters of to day will, like their fore-runners, work as just so many isolated individuals. As we mentioned before, in the Hungarian race there is not much tendency to flock together in schools. Even the artist-colonies at Nagybánya and Szolnok were unable to create unity in conception or interpretation. They only contributed to one thing, the nationalisation of art, and this leads us to hope that painting will have a still more autochthonous character. It is enough if we just allude to the style of Baron Ladislas

báró Mednyánszky László, Ferenczy Károly, Fényes Adolf művészetére, amely egészen e földhöz, a honi diapasonhoz simul. Ezzel egyre lazulnak azok a kötelek, amelyek sok magyar művészt a külföld bizonyos iskoláihoz kötöttek. S egyre jellemzetesebben domborodnak ki bizonyos közös, úgy mondanók: temperamentumbeli vonások. Színeyi-Mersétől a legifjabb nemzedékig a tehetségek túlyomó része szereti a bátor, szabadvonású, pasztózus előadást. És szeretik a szín erejét. E sajátságokon kívül a temperamentumnak bizonyos melancholikus árnyalata is jellemző. A hirtelen és hevült előadás gyakran sajátságos módon olvad össze ezzel az elborult melancholiával. Erre bizonyos analogiák találhatók a magyar ornamentikában és a magyar népdalban is. Ily módon emancipálódott a magyar festészet a külföld hatása alól.

Magyar jellemvonásokban gazdag a magyar grafikai illusztráció és hasonló folyamatot vehet észre a figyelmes műbarát az építészetben is. Sokáig a hozzánk oly közel eső Ausztria, nevezetesen Bécs gyakorolt befolyást a magyar építészetre. Semmi sem természetesebb, mint hogy ez a befolyás ellenkezett a mi különálló művészi céljainkkal. Hogy vannak ily külön magyar architektonikus célok, arról meggyőz minket egy séta Eperjes utcáin, ahol ma is hosszú sorban állanak azok a régi renaissancekori paloták, amelyek sem olasz, sem német, sem francia befolyást nem

Mednyánszky, Charles Ferenczy and Adolf Fényes, which entirely adapts itself to the native soil and the national character. Thus all the ties which bound Hungarian artists to the schools of other countries have gradually been loosened. And certain common features, derived, we may say from the national temperament, have become more and more evident. From Szinyei-Merse to the present generation nearly all have been fond of the bold, free, broad way of painting, and of strength of color. Another characteristic is a tinge of melancholy. The vivacious, bright, vehement features mingle curiously with this darker element. Analogous instances may be found in Hungarian decorative art and in the popular songs. The works of graphic illustration in black and white are rich in national features and a good observer may detect in the history of Hungarian architecture a process similar to that which we have described in the case of painting. For a long time it was Austria, and especially Vienna, that exercised an influence on our architecture in consequence of its proximity. But naturally this influence was in a quite contrary direction to our separate artistic aims. That there are separate Hungarian architectural aims, anyone would be convinced on walking through the streets of Eperjes, where there are still extant long rows of mansions of the Renaissance period which do not show either Italian, German or French influence but are of Renaissance style in a pure Hungarian edition. These mansions are the embodiments in stone of one or more of the domi-

mutatnak, hanem e stílusnak magyarosított kiadásai. A magyar architektúrának ezek a paloták a kőbe vágott programmpontjai. Mint ama régi építők, úgy a maiak is azt kívánják, hogy építészetünk ne legyen sem olasz, sem német, sem francia, hanem benszülött. Egy emberöltővel ezelőtt foglalkozott ily gondolatokkal Feszli Frigyes, a budapesti Vigadó építője. Kezdeményezését egészen új alapokon ismét felvette Lechner Ödön. Kivülök jeles építészek művelték kiváló sikerrel a történelmi stílusokat, de e füzet olvasóit talán inkább érdekli az új stílustörekvés, mert ez sokkal inkább különbözik a külföldétől, mint a mi új-renaissanceunk és új-gótikánk. Az újítók modern konstruktív anyaga főképp a vas és a színes majolika. Az előbbi még kevésbé jut szóhoz: az utóbbinak már jelentékenyen kiképzett formanyelve van. Ez az ornamentikának anyaga s ez az ornamentika szervesen hozzáilleszkedik a magyar nép házi művészkedéséhez, annak finommá nevelt testvére. Kétségtelen, hogy az a magyar ornamentika, amely régi fa-, agyag-, szövött-munkákon maradt ránk, nagy mértékben önálló s teljesen jellemzi a magyar fajt. Azt a kincset, amelyet ebben birunk, az ifjú építészgárda beható tanulmányozás után az anyag követelményeihez képest átülteti az építészet díszítendő tagjaira. Az évezredes háborúk ugyan alaposan elpusztították a régi magyar építményeket, de az iparművészeti

nant principles of Hungarian architecture. Modern architects, like those of former times, are resolved that our architecture shall not be either Italian, German or French but national. A few decades ago the architect of the Redoute in Budapest, Frederic Feszl, put forward these ideas. Recently Edmund Lechner has had the same aims though adopting different methods.

Other distinguished architects have also cultivated the historical style successfully, but perhaps for the readers of this booklet the recent efforts will be more interesting, because the new style achieved by these efforts is much more distinct from that of other countries than our new-Renaissance or new-Gothic. The constructive materials chiefly employed by modern builders are iron and colored majolika. The first has not yet become expressive in the language of art, but the latter has already a well-developed language. This is the material of ornament and this way of decorating is organically linked with the domestic art of the people, the former being really the sister of the latter, only somewhat more refined. Undoubtedly the ancient Hungarian decorative art, which was bequeathed to us on wooden objects, earthenware, or tissues and embroideries, was eminently original and characteristic of the race. The younger generation of architects, after having thoroughly studied these fragments, now apply the motives to architecture where ornament is required, of course in a way that harmonizes with the material they have to work with.

tárgyak mégis elégségesen bő ornamentum-kincset mentettek meg számunkra. Ma tehát, hála e kincseknek, jelenthetjük, hogy kitartó munka folyik egy ily értelemben alakuló stílus érdekében.

Buzgó segítője ebben az építészeknek a magyar iparművészet. Ezen a téren leginkább lehet szó régibb hagyományok folytatásáról, felfrissítéséről. Talán e kiállítás iparművészeti osztálya is eléggé számot ad arról, hogy mily irányban folyik ezen a téren a munka. Csipkéink, bőr- és majolika-műveink leggyakoribb hordozói annak a magyar ornamentumnak, amelynek naív kiadása a régi háziipar műhelyeiből maradt ránk. Ennek az ornamentumnak alapvető jellemvonása az, hogy a díszítendő felület jó részét pusztán hagyja s minden gazdagsága egy fontos szögletben, egy fontos frízben szalad össze. Hasonlatos bizonyos növényekhez, amelyek a lenge szál végén hirtelenül egész bokrétáját nyitják a virágoknak. A motívumok nagyobbára a növényvilágból valók: e természetadta formákat a művészek az anyag sajátjaihoz híven egyszerűsítik. Ez a gondolat sok mívelőre talált újabb időben is az iparművészeti technikák legtöbb ágában. Talán elégséges, ha e rövid utalással erre a speciális szempontra is felhívtuk a műbarát figyelmét.

Régi krónikák az elragadtatás hangján írnak azokról a szobrokról, amelyek egykor a budai királyi várat és Nagyvárad tereit díszítették. Ezeknek egyike

As to the ancient edifices, they were all destroyed during the interminable wars, but the objects of art-industry preserved for us many a rich treasure in the way of design. We may say that, thanks to these relics, considerable headway has been made in the formation of a decorative style.

Our architects are greatly helped by the art-industries or applied art. It is in this realm more especially that we find the maintenance or revival of ancient traditions. Perhaps the art-industry department of this exhibition will be enough in itself to show this. Our lace, majolica and leather-work afford the best instances of designs, the primitive elements of which have been derived from simple home-industry. It is characteristic of this ornamentation that a considerable part of the surface is left bare and all the richness of the design is concentrated in one corner or border. It is somewhat similar to certain plants, the frail stem of which suddenly expands into a rich bunch of flowers. The motives are principally taken from the realm of plant life, the forms being simplified in accordance with the requirements of the material. Perhaps these few words will suffice to give the connoisseur some idea of the movement now in progress.

Ancient chronicles speak enthusiastically of the statues which stood in the royal palace of Buda and the squares of Nagyvárad. But none of these have been spared, the bronze in which they were cast having supplied the Turks with metal for their guns. Consequently our sculptors had no examples of the

sem maradt ránk: a törökök agyút öntöttek belőlük. Szobrászainknak tehát nem állott módjukban a nemzeti művészetet eredeti jellegében folytatniok. Itt is újra kellett kezdeni mindent. Egy oly országban, amely jóformán csak félszázad óta tehette pihenőre a kardot, a szobrászoknak leginkább monumentális feladatok jutottak: az újonnan restaurált városok tereit, palotáit díszítették és díszítik emlékművekkel. E nagy művek legtöbbje egészen új keletű, a vezető mesterek Zala György, Strobl Alajos s a nemrég elhalt Fadrusz János. E szobrászat is individualítások szerint különbözik. Leginkább mégis az erő kifejezésére való törekvés jellemzi. A szobrászatnak egy másik ága, a temető plasztikája, talán egységesebb jellemvonást mutat. Aki végigsétál Budapest kerepesi temetőjében, finom forma-ötletekben látja ott kifejezve a magyar faj melancholikus vérmérsékét. Jellemző, hogy e sir-monumentumok egyike sem pathetikus, egyike sem színpadias. Valamely intím vonás élteti ez alakokat: jól kifejezik a magyar ember magába vonult természetét. Ily műveknek szerzői például Donáth Gyula, Kallós Ede, Margó Ede. Egy harmadik, jól művelt válfaja a szobrászi előadásnak a terrakotta. Ez a magyar népies típust keresi, felfedezi annak érdekes attitűdjeit, tősgyökeres sajátságait. Ily műveket készítenek Telcs Ede, Damkó József és mások.

ancient national art to guide them in their work. In this realm also they had to begin everything anew. In a country where the sword had been laid aside for only half a century, the sculptors had chiefly monumental work to do: they had to adorn with statues the castles and squares of the newly restored towns. Most of these works are quite recent, the leading masters being George Zala, Alois Strobl and the late John Fadrusz. Sculpture also shows marked differences of individuality. Still, there is one common feature, the expression of strength. Perhaps another branch of sculpture, that of the cemetery, shows more unity of character. Those who visit the principal cemetery of Budapest, will find embodied in the monuments there many a conception which reveals the melancholy disposition of the Hungarians. It is characteristic that none of these monuments are theatrical or indicative of overstrained sentiment; there is some homely, unpretentious feature in each which shows the people's reserved nature. We mention among those whose works are best known Gyula Donáth, Edward Kallós, Edward Margó.

A third branch of sculpture cultivated very successfully is the work in terracotta. This material is used chiefly in the representation of interesting popular types, such as peasants, gipsies etc., giving their characteristic attitudes and racial peculiarities. In this department Edward Telcs, Joseph Damkó and others are working.

Naturally these few lines cannot present a lifelike

Korántsem adhattunk e néhány sorban teljes képet a magyar művészetről. Súlyos és kitűnő nevek maradtak ki ebből az előszóból: hisz mítsem érnénk nevek felsorolásával. Külön jellemezni az egyes egyéniségeket — egész könyvet adna. Erről sajnálattal le kell mondanunk. Csak néhány futólagos vonással igyekeztünk jellemezni e művészetnek néhány oly sajátosságát, amelyekről feltételezzük, hogy a külföldi amatőrt érdeklik.

Európa számos művészi versenyén vett részt a mi festészetünk és szobrászatunk. Ha szabad következtetnünk abból a sok csillogó aranyéremből és komoly elismerő kritikából, amelyekkel a nagy művészeti központok a hazánkban termelt műveket fölékesítették, úgy azt mondhatjuk, hogy művészi céljainkat az idegenek is felfogták s méltányolták. Ez az elismerés ösztönözte leginkább művészeinket a megkezdett út folytatására. S ez a beható munka élénk művészeti életet teremtett nálunk. Budapest, Magyarország fővárosa, egyúttal a magyar művészetnek is központja. Ide folyik össze mind a sok munka s innen árad szét az egész országba a művészet kultusza. Művészeti iskolák nevelik az ifjú nemzedéket nemcsak Budapesten, hanem a vidéken is. Társulatok és egyesületek alakultak e propaganda céljából. Maga a Képzőművészeti Társulat évenként öt-hat kiállítást rendez, úgy hogy alig van szaka az esztendőnek,

picture of Hungarian art. Many important and prominent names have had to be omitted from this list, for of what use would the mere enumeration be? On the other hand if we wished to describe the work of each artist, we should need a whole book. This is beyond our present intention which is merely to indicate briefly the features likely to interest the foreign connoisseur.

Our painters and sculptors have often taken part in great international competitions, and if we may judge by the number of gold medals and weighty appreciative criticisms which they have won in the chief art-centres, we are entitled to say that our aims in art have been understood and appreciated in foreign countries. It was very largely this appreciation which spurred on our artists to the continuance of their work. And this intense activity has created a vivid artistic life. Budapest, the capital of Hungary, is at the same time the centre of Hungarian art as well. It is towards her that the best talents are attracted and from her there spreads the cult of art into every district of the country. The rising generation is taught in excellent schools of art, not in Budapest only but in the provinces as well. Societies and unions continue this work of propagation. The Art Society (Képzőművészeti Társulat) itself arranges five or six exhibitions yearly, so that there is no season of the year in which there are not two or three exhibitions to be seen. The larger towns of the provinces also arrange exhibitions every year. Our collections of works of art have increased

amelyben a fővárosban ne volna legalább két-három műtárlat látható. A fővároson kívül a vidék nagyobb központjai is rendeznek évenként hasonló kiállításokat. Műgyűjteményeink számban s minőségben hirtelenül meggyarapodtak. A legnagyobb ilyfajta intézmény a Szépművészeti Múzeum, amely magában foglalja a világhírű Eszterházy-gyűjteményt is sok ezer számra rugó műkincsei közt. S a kormány a vidéken is több művészeti múzeumot teremtett és olyformán alakította az iskolák tanrendjét, hogy abban méltó helyet kapjon a művészeti oktatás is. Mindezt csak futólag jelezhetjük ezen a szűk helyen, amely nem engedi meg a bő számadást. Ha mindezekkel a jegyzetekkel csak némi felvilágosítással is szolgálhattunk az érdeklődőknek, máris elértük célunkat.

Budapest, 1904 február.

LYKA KÁROLY.

in number and improved in quality quite surprisingly. The largest is the Museum of Fine Arts (Szépművészeti Múzeum) which includes the far-famed Eszterházy collection, with its thousands of unique masterpieces. The Government has organized museums in the country-towns as well, and the curriculum of the schools has been modified in such a way as to give to the teaching of art its due share of attention. All this can be no more than mentioned in this little booklet.

If these notes prove to be of any use to those who are interested in the subject, we shall have accomplished our aim.

Budapest, February 1904.

CHARLES LYKA.

C A T A L O G U E

T Á R G Y M U T A T Ó

1	Mézeshetek
<i>Olafestmény. Eladó.</i>	BIHARI S.
2	A mezőn
<i>Olafestmény. Eladó.</i>	BOSZNAY I.
3	Festőnő
<i>Olafestmény. Az állam tulajdona.</i>	FERENCZY K.
4	Leányarckép
<i>Olafestmény. Eladó.</i>	FERENCZY K.
5	Itatás
<i>Olafestmény. Az állam tulajdona.</i>	GRÜNWALD B.
6	Hollandi szélmalom
<i>Olafestmény. Eladó.</i>	• HÁRY GY.
7	A St. Giorgio a Zatteréről (Venezia)
<i>Olafestmény. Eladó.</i>	HÁRY GY.
8	A rio dell 'Herbe (Venezia)
<i>Olafestmény. Eladó.</i>	HÁRY GY.
9	Hazatérés
<i>Olafestmény. Az állam tulajdona.</i>	KOSZTA J.
10	Hohenlohe herceg arcképe
<i>Olafestmény. Az állam tulajdona.</i>	LÁSZLÓ F. E.
11	Ménés
<i>Olafestmény. Az állam tulajdona.</i>	LOTZ K.
12	Női arckép
<i>Olafestmény. Magántulajdon.</i>	LOTZ K.

- 1 Honey-mon S. BIHARI
Oil-painting. For sale.
- 2 On the field I. BOSZNAY
Oil-painting. For sale.
- 3 A paintress K. FERENCZY
Oil-painting. In possession of the State.
- 4 Portrait of a young girl K. FERENCZY
Oil-painting. For sale.
- 5 Watering horses B. GRÜNWALD
Oil-painting. In possession of the State.
- 6 A wind-mill in Holland GY. HÁRY
Oil-painting. For sale.
- 7 The St. Giorgio from the Zattere (Venice) GY. HÁRY
Oil-painting. For sale.
- 8 The rio dell 'Herbe (Venice) GY. HÁRY
Oil-painting. For sale.
- 9 Returning home J. KOSZTA
Oil-painting. In possession of the State.
- 10 Portrait of prince Hohenlohe F. E. LÁSZLÓ
Oil-painting. In possession of the State.
- 11 The stub K. LOTZ
Oil-painting. In possession of the State.
- 12 Portrait of a lady K. LOTZ
Oil-painting. Private property.

- 13 Napnyugta után BR. MEDNYÁNSZKY L.
Olafestmény. Eladó.
- 14 Csend BR. MEDNYÁNSZKY L.
Olafestmény. Eladó.
- 15 Salamis MENDLIK O.
Olafestmény. Az állam tulajdona.
- 16 Magyar parasztleány † MUNKÁCSY M.
Olafestmény. Az állam tulajdona.
- 17 Tanulmányfej † MUNKÁCSY M.
Olafestmény. Az állam tulajdona.
- 18 Paraszttanulmány † MUNKÁCSY M.
Olafestmény. Az állam tulajdona.
- 19 Szeptemberi délután OLGYAY F.
Olafestmény. Eladó.
- 20 Karthauziak kolostora PACZKA F.
Olafestmény. Az állam tulajdona.
- 21 Erdőrézlet † PAÁL L.
Olafestmény. Az állam tulajdona.
- 22 Nyár Hollandiában PERLMUTTER I.
Olafestmény. Eladó.
- 23 Hollandi utca PERLMUTTER I.
Olafestmény. Eladó.
- 24 Salgótarjáni bányavidék POLL H.
Pasztell. Eladó.

P A I N T I N G

- 13 After sunset. BR. L. MEDNYÁNSZKY
Oil-painting. For sale.
- 14 Silence BR. L. MEDNYÁNSZKY
Oil-painting. For sale.
- 15 Salamis O. MENDLIK
Oil-painting. In possession of the State.
- 16 A hungarian peasant † M. MUNKÁCSY
Oil-painting. In possession of the State.
- 17 A study † M. MUNKÁCSY
Oil-painting. In possession of the State.
- 18 A study from peasant life † M. MUNKÁCSY
Oil-painting. In possession of the State.
- 19 A September-afternoon F. OLGYAY
Oil-painting. For sale.
- 20 Chartreuse-Monastery F. PACZKA
Oil-painting. In possession of the State.
- 21 Part of a forest † L. PAÁL
Oil-painting. In possession of the State.
- 22 Summer in Holland I. PERLMUTTER
Oil-painting. For sale.
- 23 A street in Holland I. PERLMUTTER
Oil-painting. For sale.
- 24 Neighbourhood of the mines in Salgótarján
Pastell-drawing. For sale. H. POLL

25	Salgótarján vidékéről
<i>Pasztell. Eladó.</i>	POLL H.
26	Interieur
<i>Olajfestmény. Az állam tulajdona.</i>	RÉTI I.
27	Magyar nemes hölgy
<i>Olajfestmény. Eladó.</i>	SZENES F.
28	Tourbillon
<i>Olajfestmény. Baronyi Arthur úr tulajdona.</i>	SZINYEI-MERSE P.
29	Esti nyugalom
<i>Olajfestmény. Eladó.</i>	SZLÁNYI L.
30	Október elseje
<i>Olajfestmény. Az állam tulajdona.</i>	THORMA J.
31	Erdő belseje
<i>Olajfestmény. Eladó.</i>	ÚJVÁRY I.
32	Árvízkor
<i>Olajfestmény. Az állam tulajdona.</i>	ÚJVÁRY I.
33	Felhők a Balatonon
<i>Olajfestmény. Eladó.</i>	VASZARY J.
34	Aggódás
<i>Olajfestmény. Ő Felsége a király tulajdona.</i>	ZEMPLÉNY T.
35	Ökrök
<i>Olajfestmény. Eladó.</i>	ZOMBORY L.
36	Bivalyfogat
<i>Olajfestmény. Eladó.</i>	ZOMBORY L.

P A I N T I N G

25	Near Salgótarján
<i>Pastell-drawing. For sale.</i>	H. POLL
26	Interior
<i>Oil-painting. In possession of the State</i>	I. RÉTI
27	A hungarian noblewoman
<i>Oil-painting. For sale.</i>	F. SZENES
28	Tourbillon
<i>Oil-painting. Owned by Mr. Arthur Baronyi.</i>	P. SZINYEI-MERSE
29	Evening-repose
<i>Oil-painting. For sale.</i>	L. SZLÁNYI
30	The first October
<i>Oil-painting. In possession of the State.</i>	J. THORMA
31	Interior of a forest
<i>Oil-painting. For sale.</i>	I. ÚJVÁRY
32	The flood
<i>Oil-painting. In possession of the State.</i>	I. ÚJVÁRY
33	Clouds on Lake Balaton
<i>Oil-painting. For-Sale.</i>	J. VASZARY
34	Anxiety
<i>Oil-painting. In possession of His Majesty the King.</i>	T. ZEMPLÉNY
35	Oxen
<i>Oil-painting. For sale.</i>	L. ZOMBORY
36	A buffalo-team
<i>Oil-painting. For sale.</i>	L. ZOMBORY

S Z O B R Á S Z A T

- 37 Nemzetes asszony DAMKÓ J.
Eredeti terracotta. Eladó.
- 38 Körösfői leány DAMKÓ J.
Eredeti terracotta. Eladó.
- 39 Bessenyei szobra KALLÓS E.
Pauncz Sándor úr tulajdona.
- 40 Szerелеm LIGETI M.
Márvány-csoport. Az állam tulajdona. Megrendelhető.
- 41 Anonymus szobra LIGETI M.
Bronz. Eladó.
- 42 Kati néni TELCS E.
Eredeti terracotta. Eladó.
- 43 Bronz-képmás TELCS E.
Magántulajdon.
- 44 Lukács Antal főrendiházi tag képmása TELCS E.
Bronz-plakett. Magántulajdon.

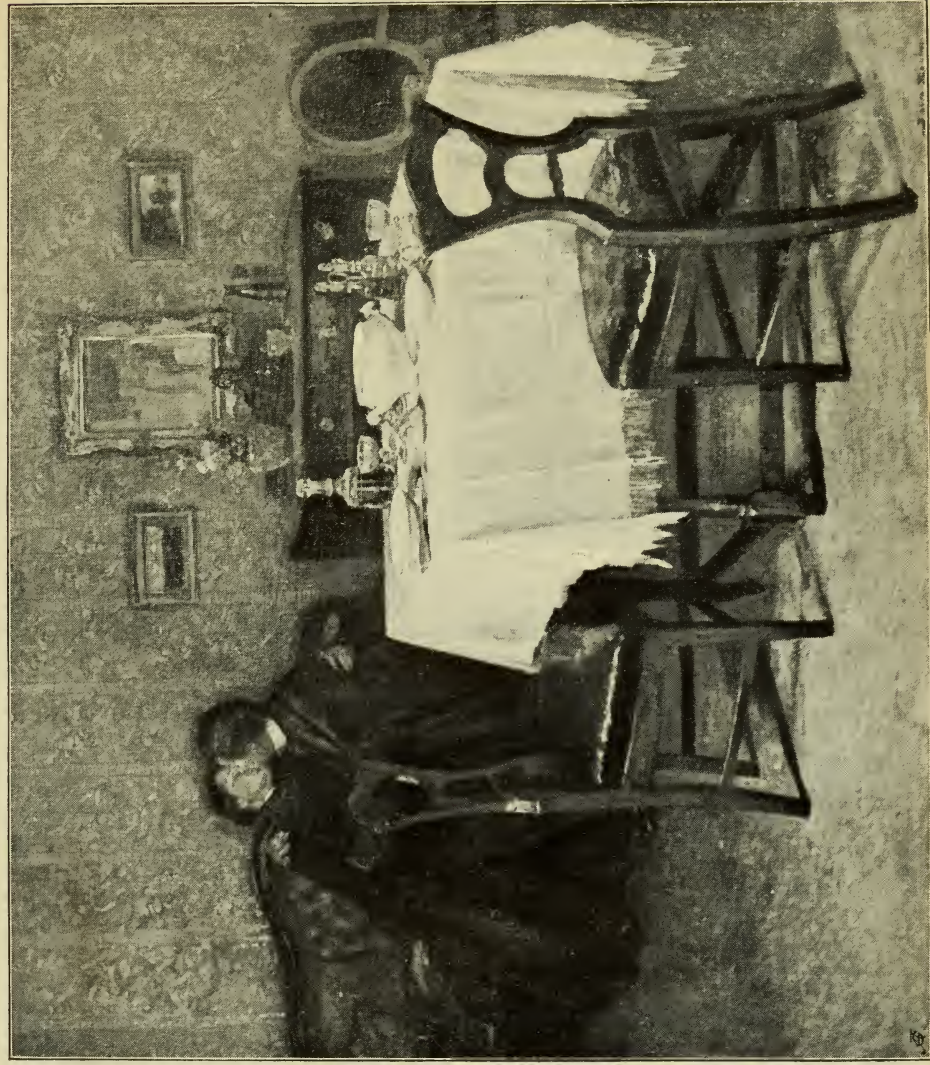
S C U L P T U R E

- 37 A noble lady of old times J. DAMKÓ
Original terracotta statuette. For sale.
- 38 A Körösfő girl J. DAMKÓ
Original terracotta statuette. For sale.
- 39 Bronze statuette of the hungarian poet George Bessenyei E. KALLÓS
Owned by Mr. Alexandre Pauncz.
- 40 Love. Marble group M. LIGETI
In possession of the State. A copy may be made to order.
- 41 Anonymus bronze-statulette M. LIGETI
For sale.
- 42 Aunt Kate E. TELCS
Original terracotta statuette. For sale.
- 43 Portrait in bronze E. TELCS
Private property.
- 44 Portrait of Mr. Anthony Lukács, membre of the hungarian House of Lords E. TELCS
Bronze plaquette. Private property.

CTIONS

9833

K É P E K

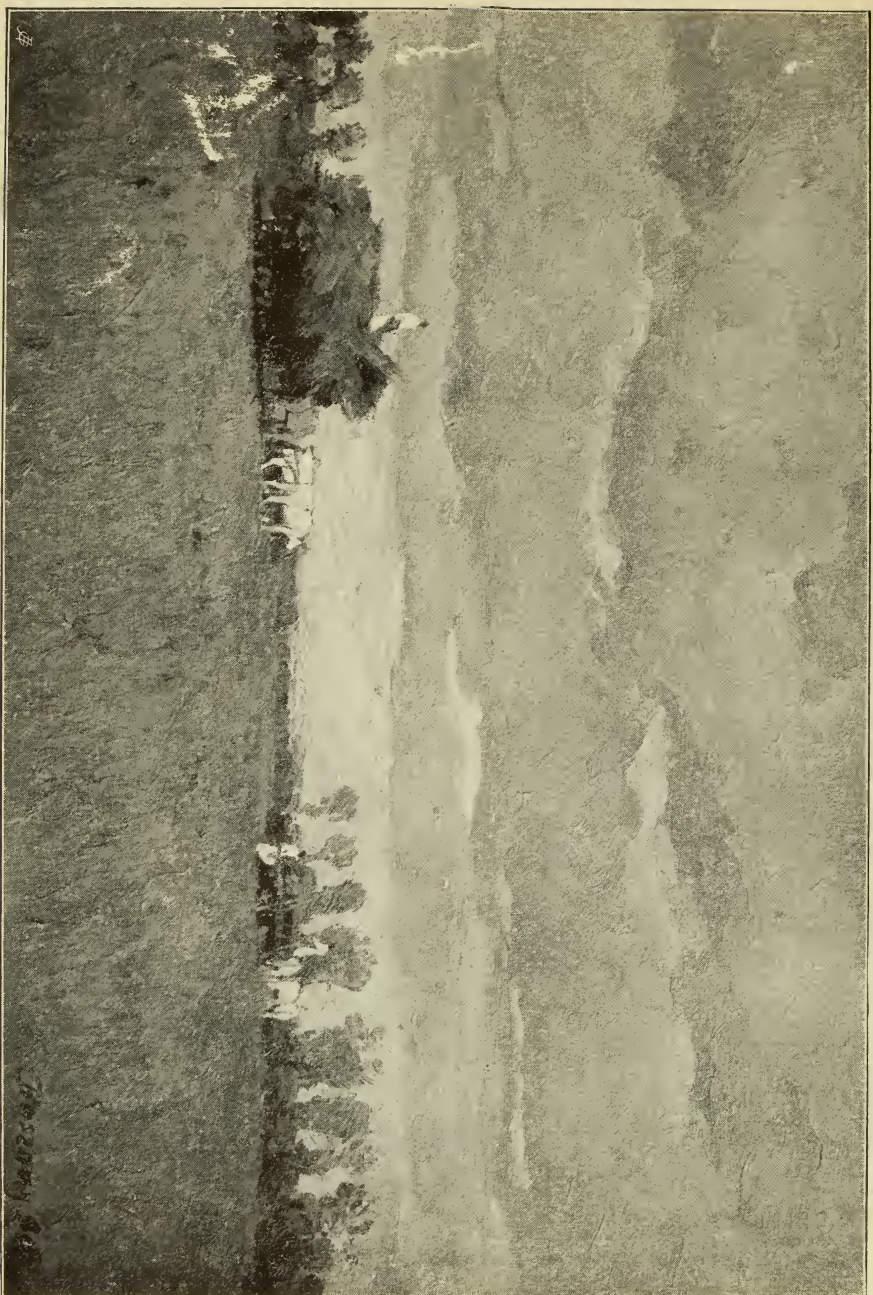
Mézeshetek.

Honey-moon.

BOSZNAV I.

2.

I. BOSZNAV

A mezőn.

On the field.

Festőnő.

A paintress.

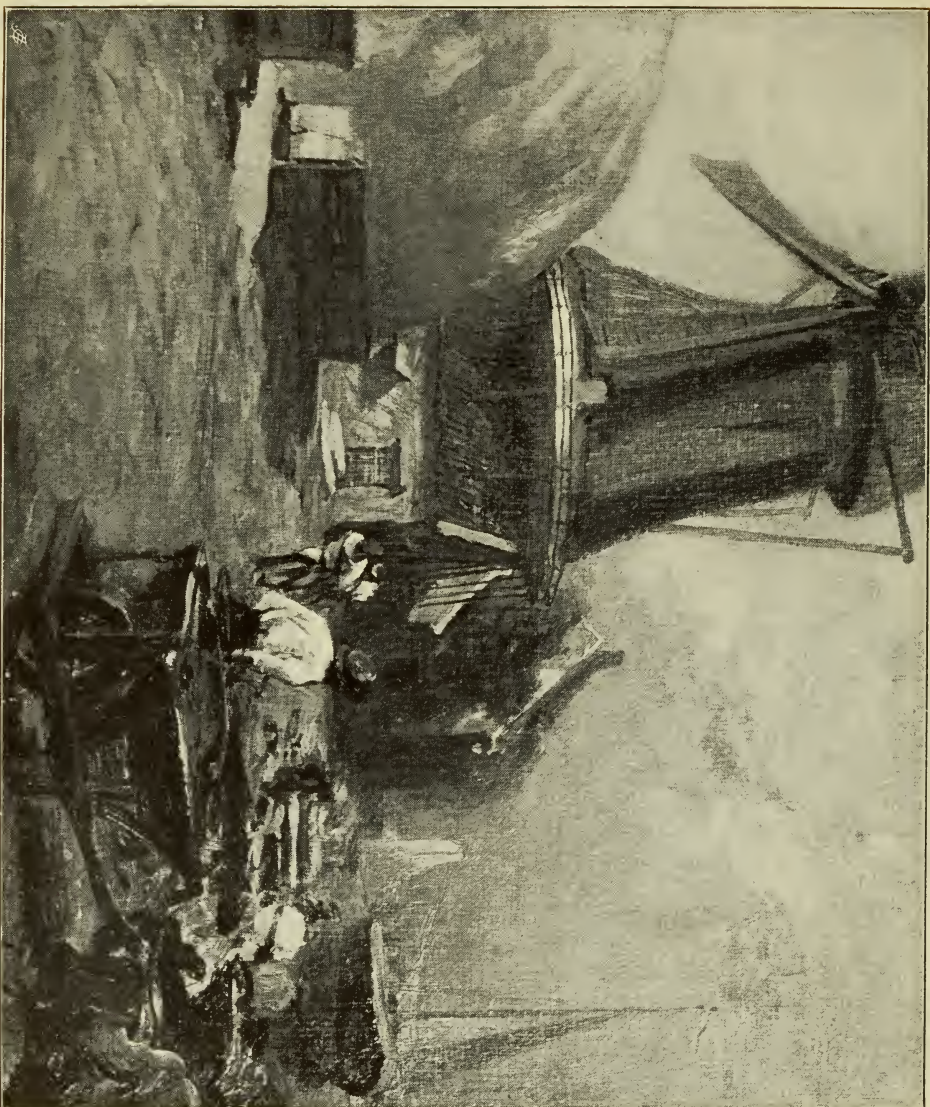
Leányarckép.

Portrait of a young girl.

Itatás.

Watering horses.

Hollandi szélmalom.

A wind-mill in Holland.

A St. Giorgio a Zatteréről. (Venezia.)

The St. Giorgio from the Zattere. (Venice.)

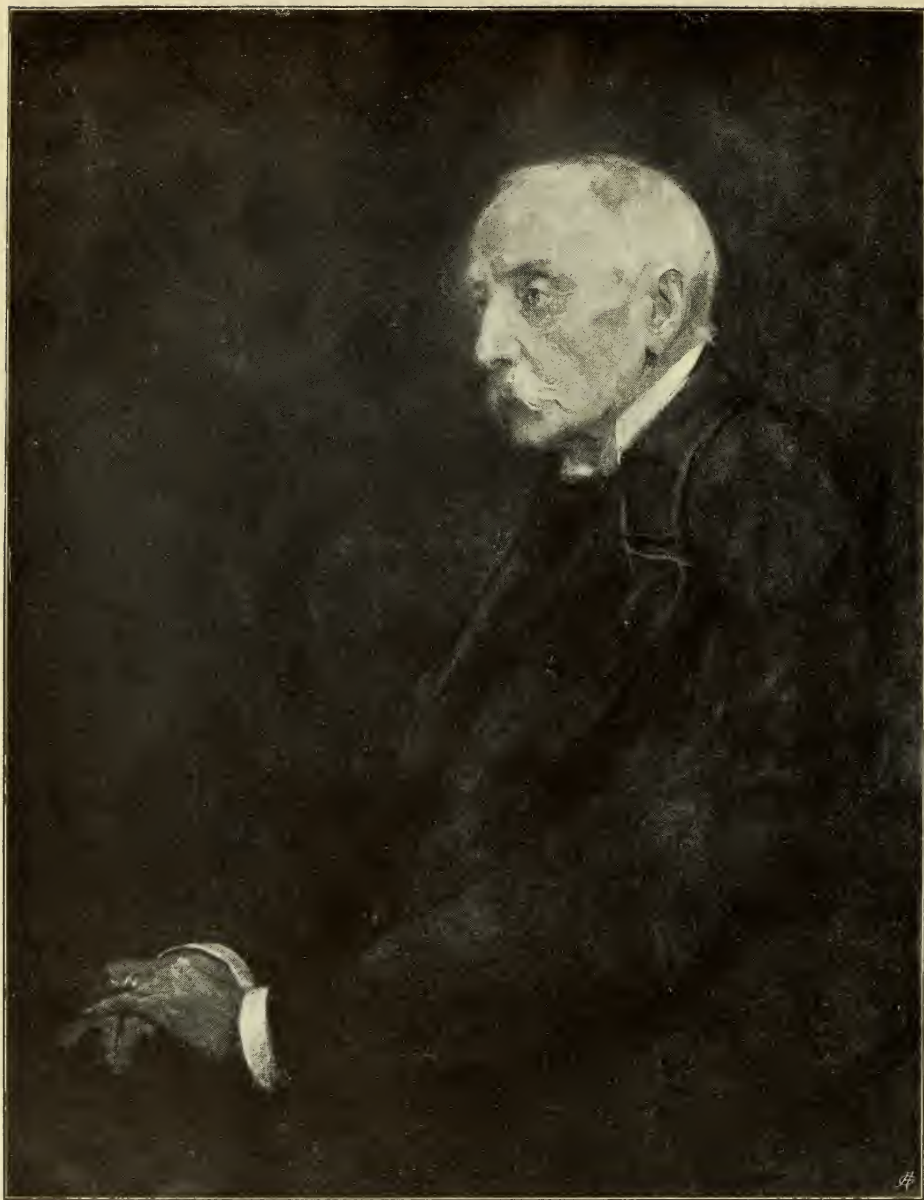
A Rio dell' Herbe Veneziában.

The Rio dell'Herbe in Venice.

Hazatérés.

Returning home.

Hohenlohe herceg arcképe.

Portrait of Prince Hohenlohe.

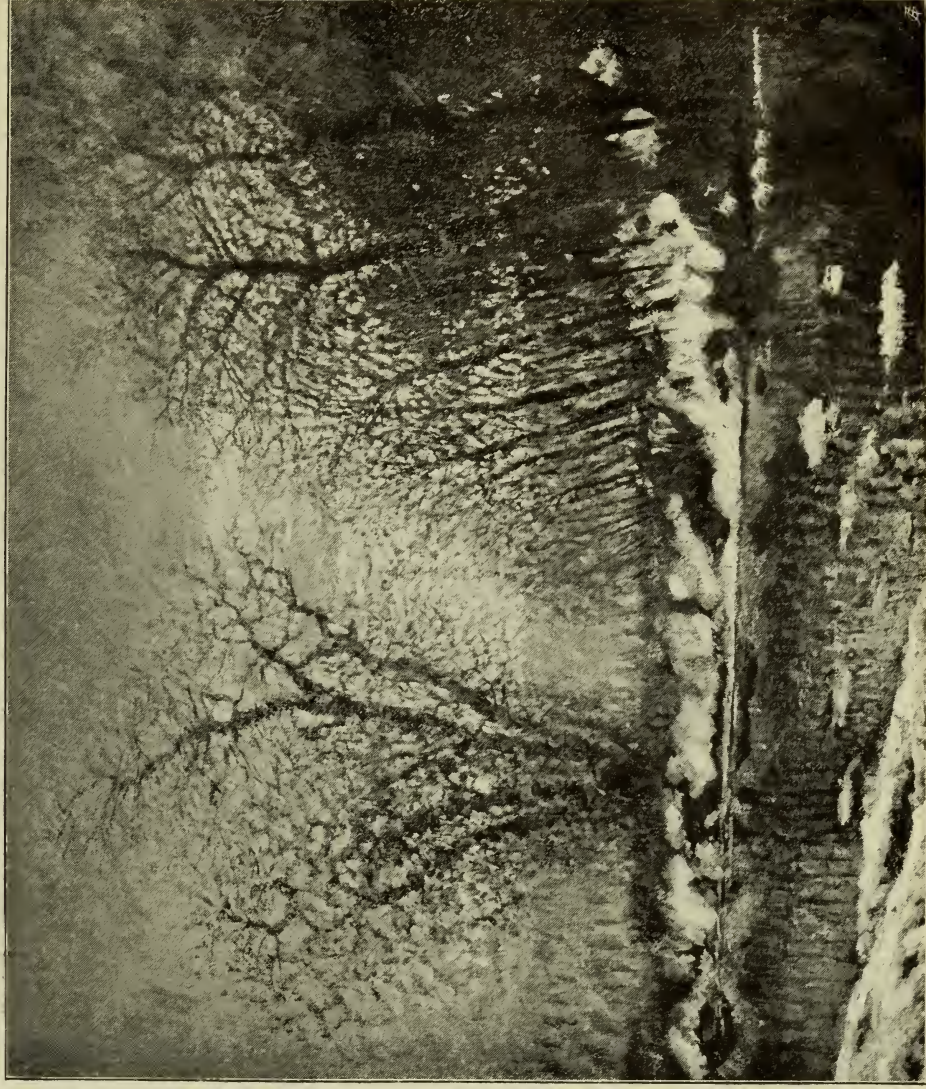
Mènes.

The stub.

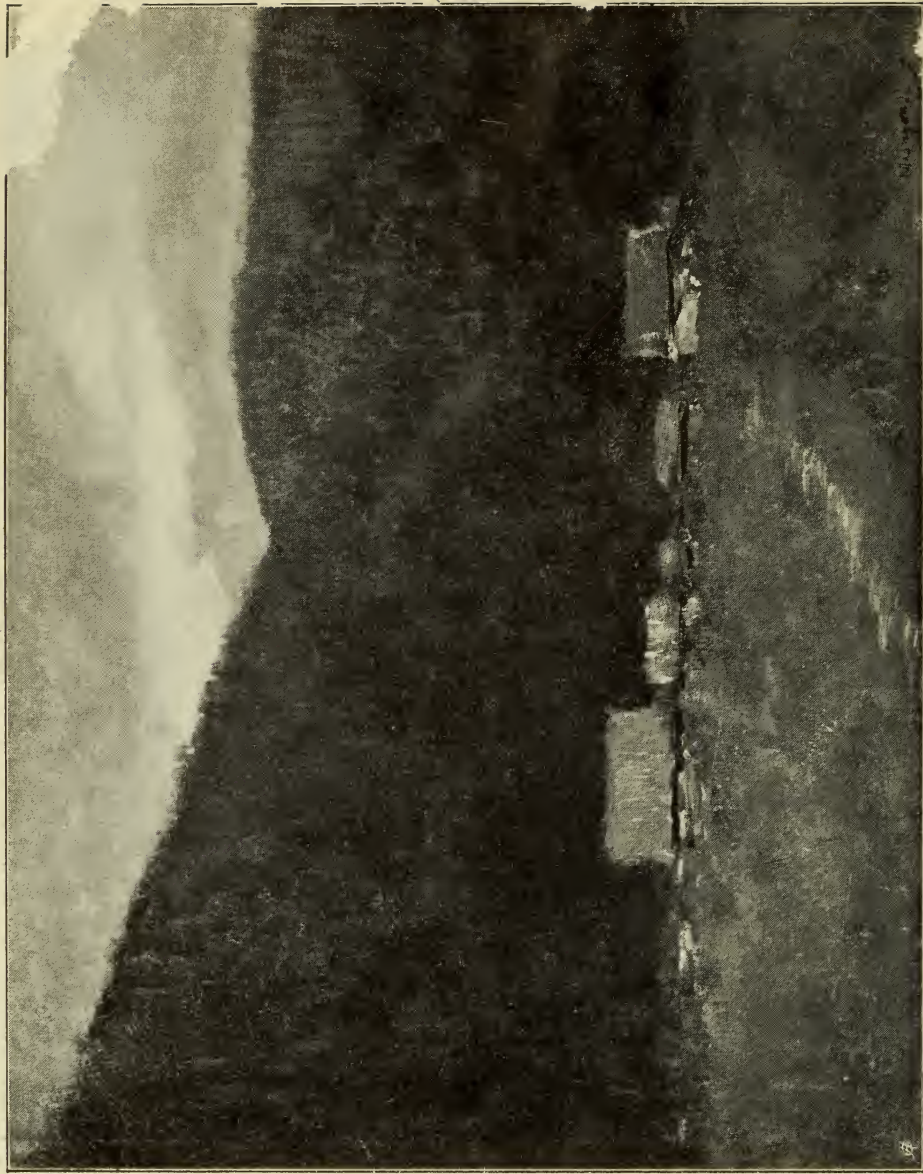
Női arckép.

Portrait of a lady.

Naplemente után.

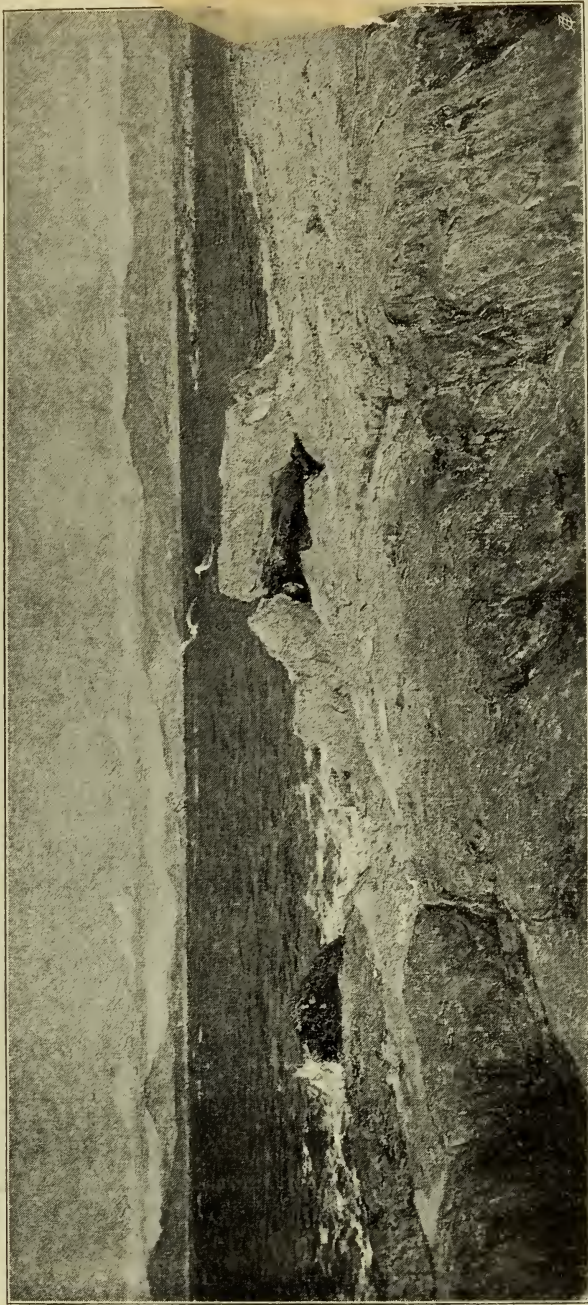
After sunset.

MENDLIK O.

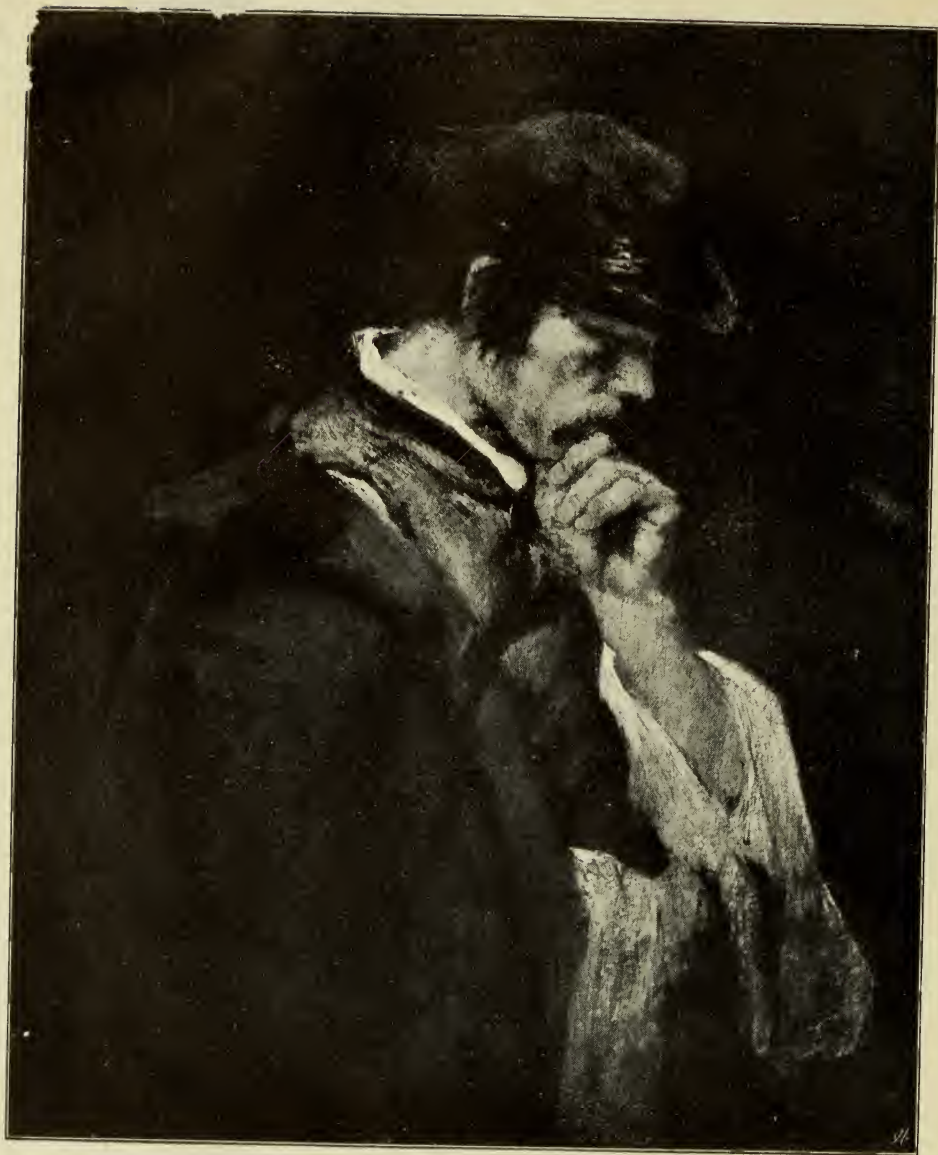
15.

O. MENDLIK

Salamis.

Salamis.

Parasztlegény.

A hungarian peasant.

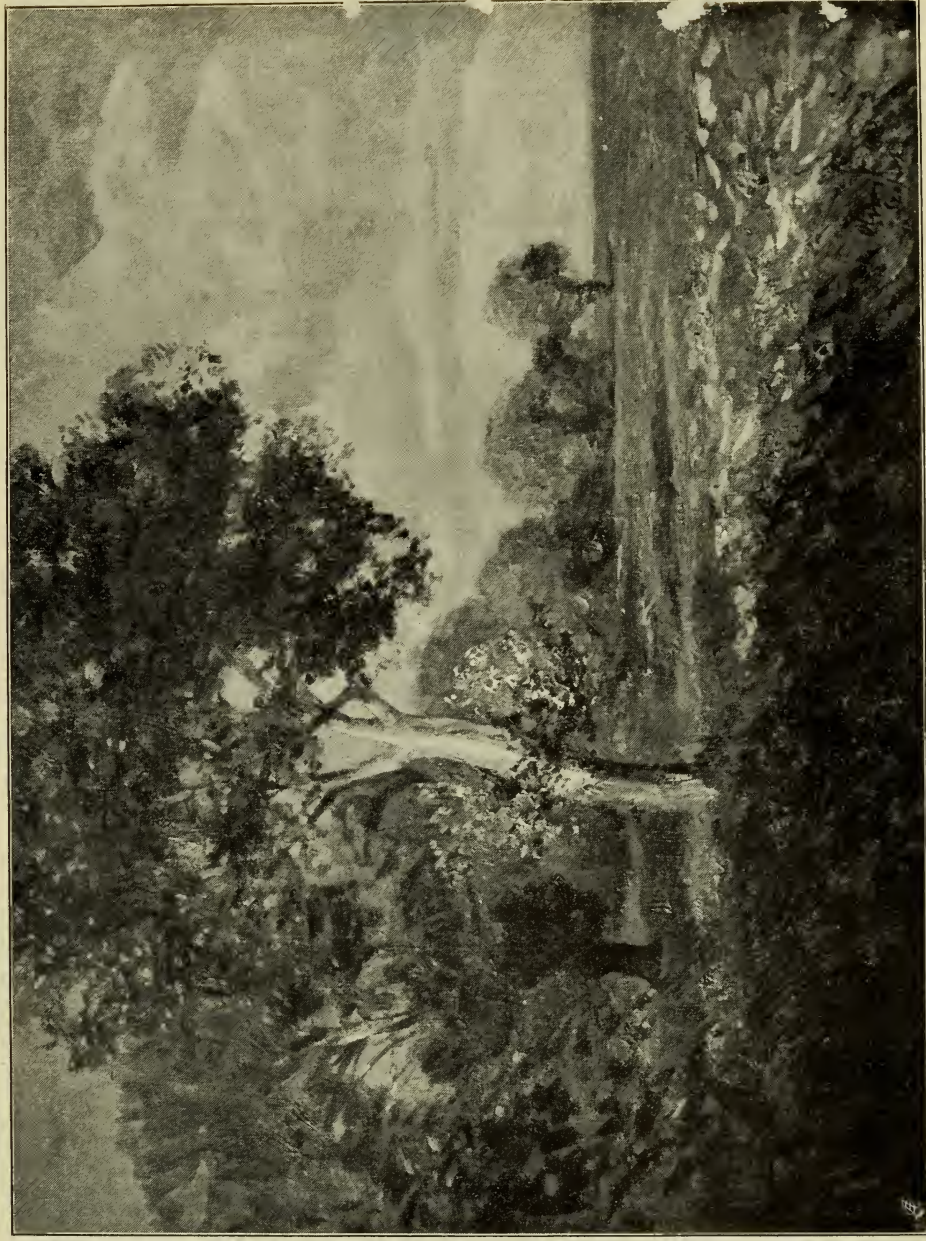
Tanulmány.

A study.

Paraszt tanulmány.

A study from peasant-life.

Szeptemberi délután.

A September-afternoon.

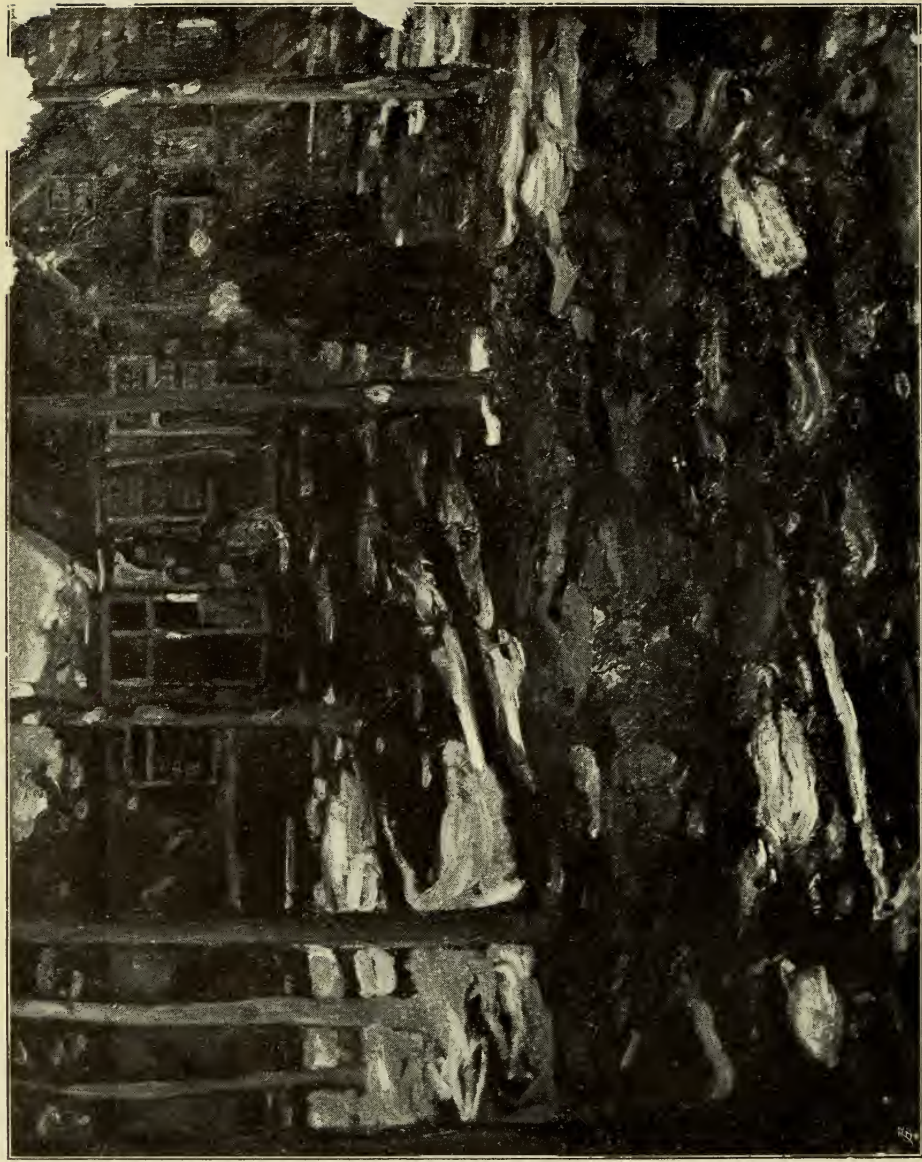
Karthauziak kolostora.

Chartreuse-Monas

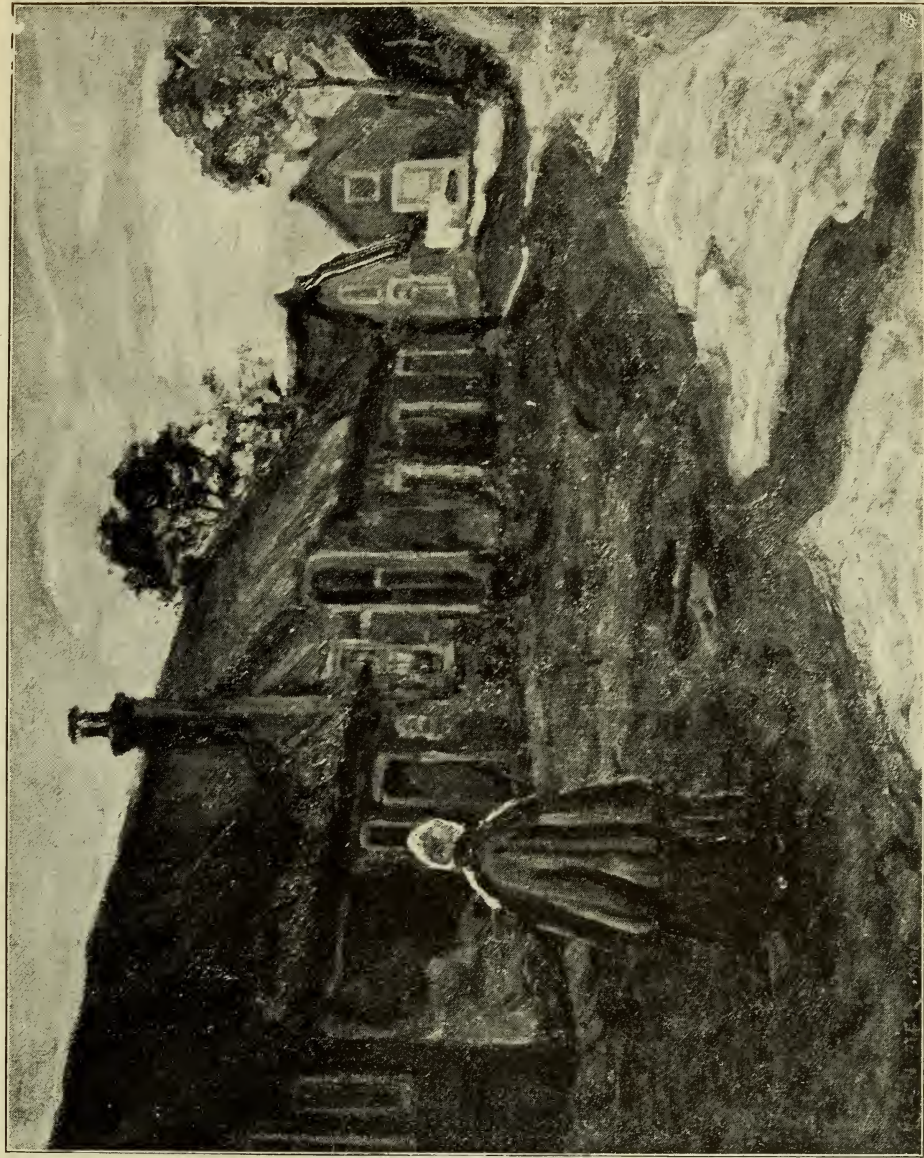
Erdőrészet.

Part of a forest.

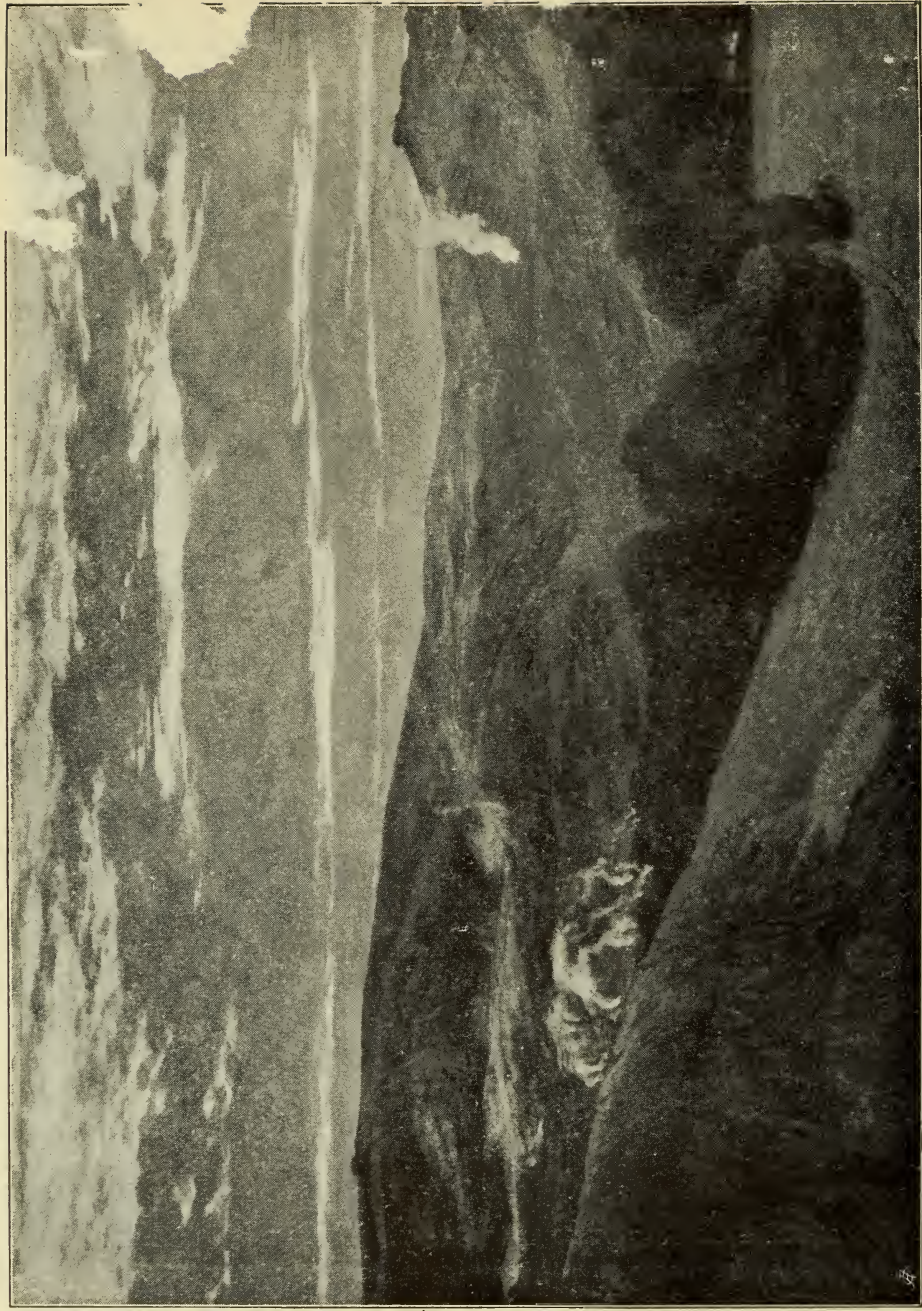
Nyár Hollandiában.

Summer in Holland.

Hollandi utca.

A street in Holland.

Salgótarjáni bányavidék.

Neighbourhood of the mines.

Salgótarján vidékéről.

Near Salgótarján.

Interieur.

Interior.

Magyar nemes hölgy.

A hungarian noblewoman.

Tourbillon.

Tourbillon.

Esti nyugalom.

Evening-repose.

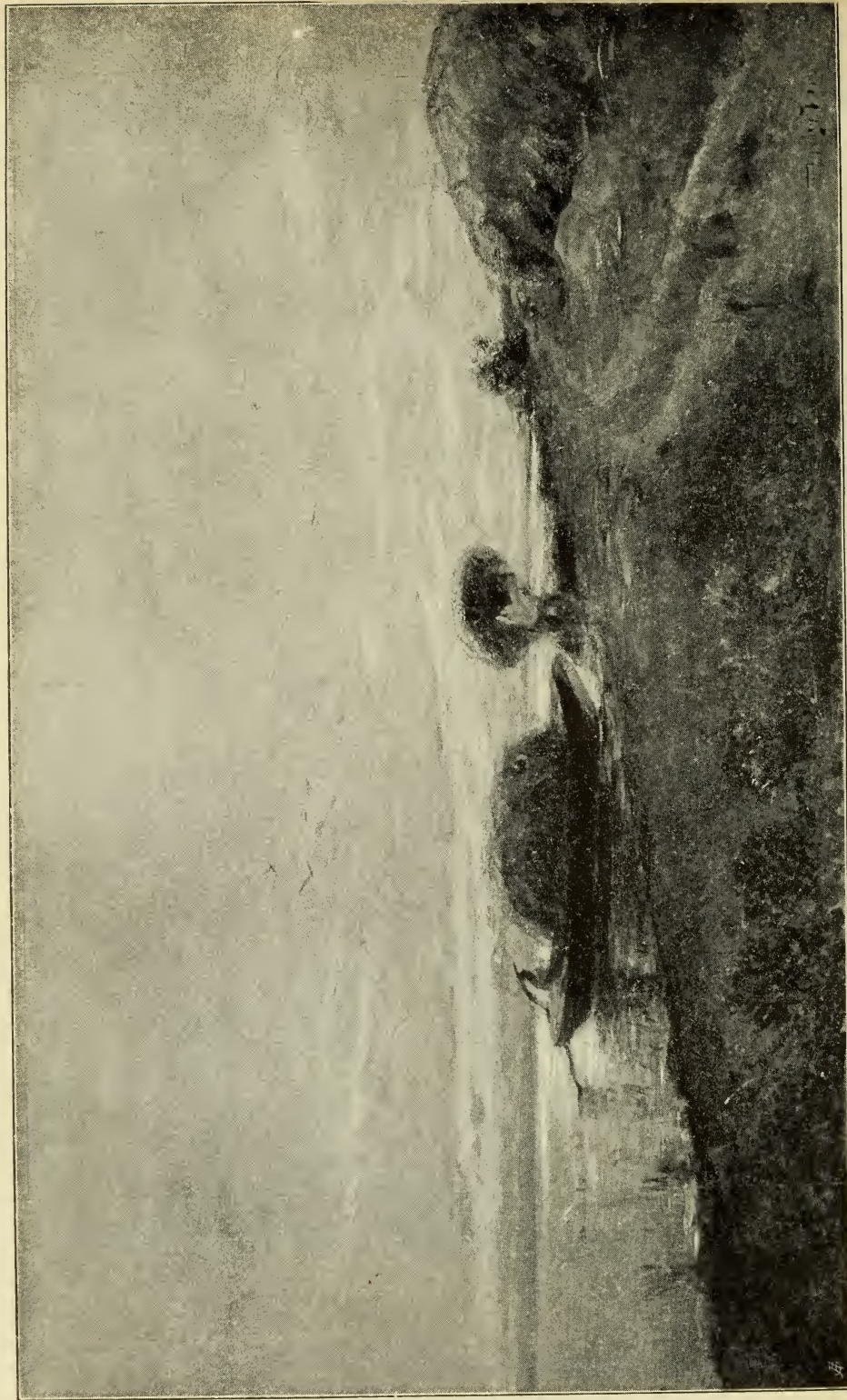
Október elseje.

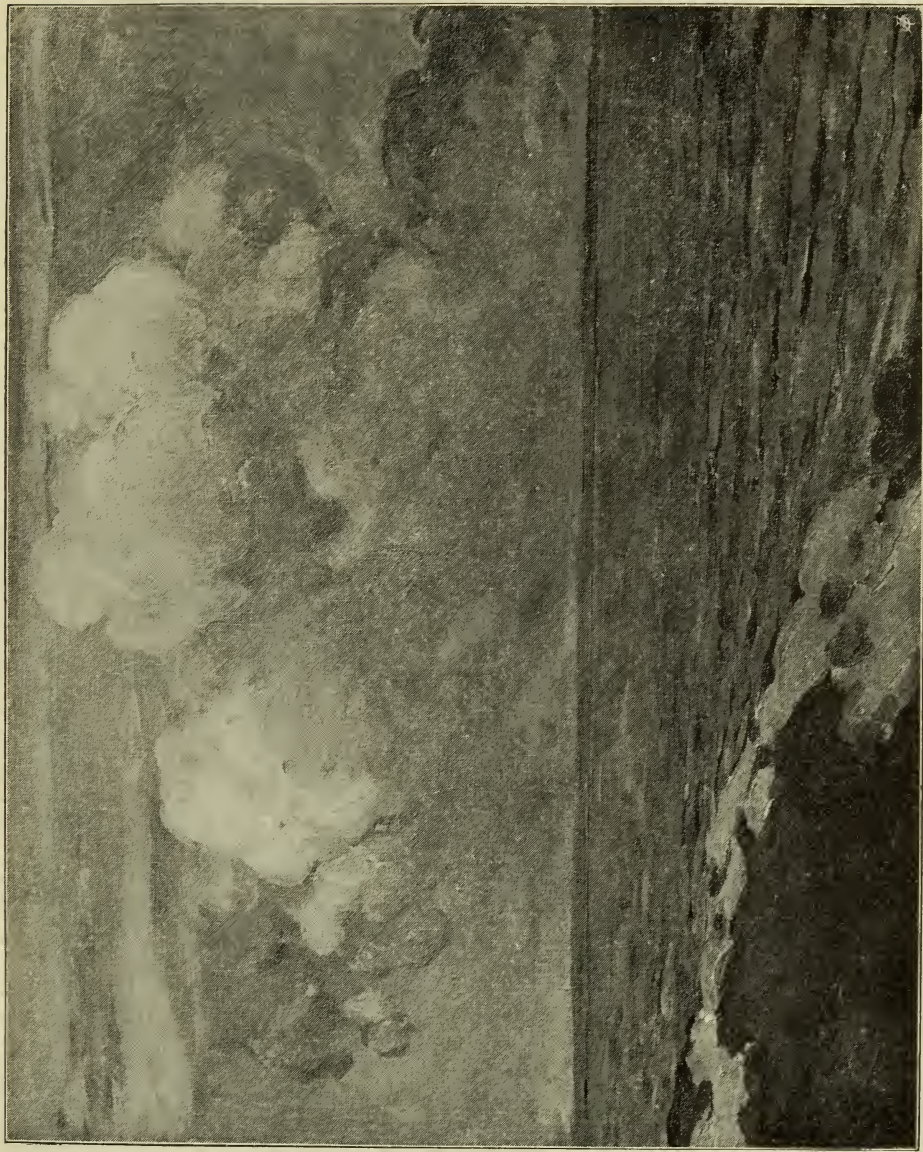
The first October.

Erdő belseje.

Interior of a forest.

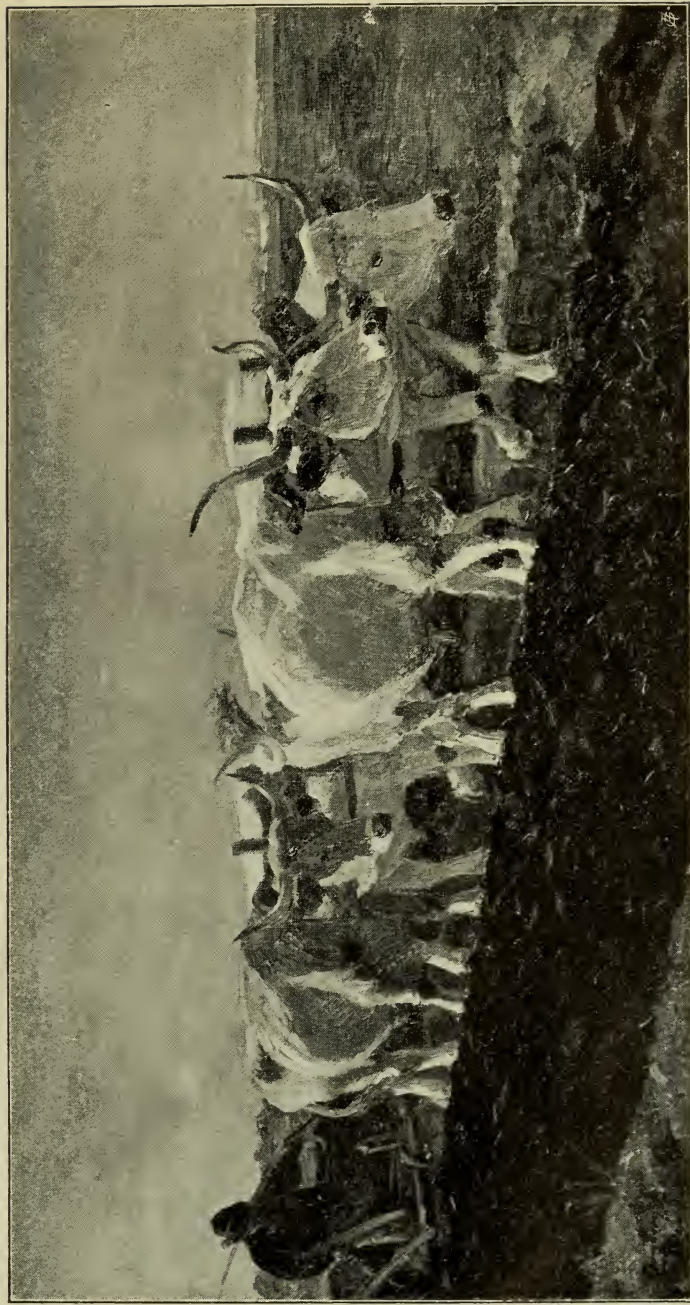
Felhők a Balatonon.

Clouds on Lake Balaton.

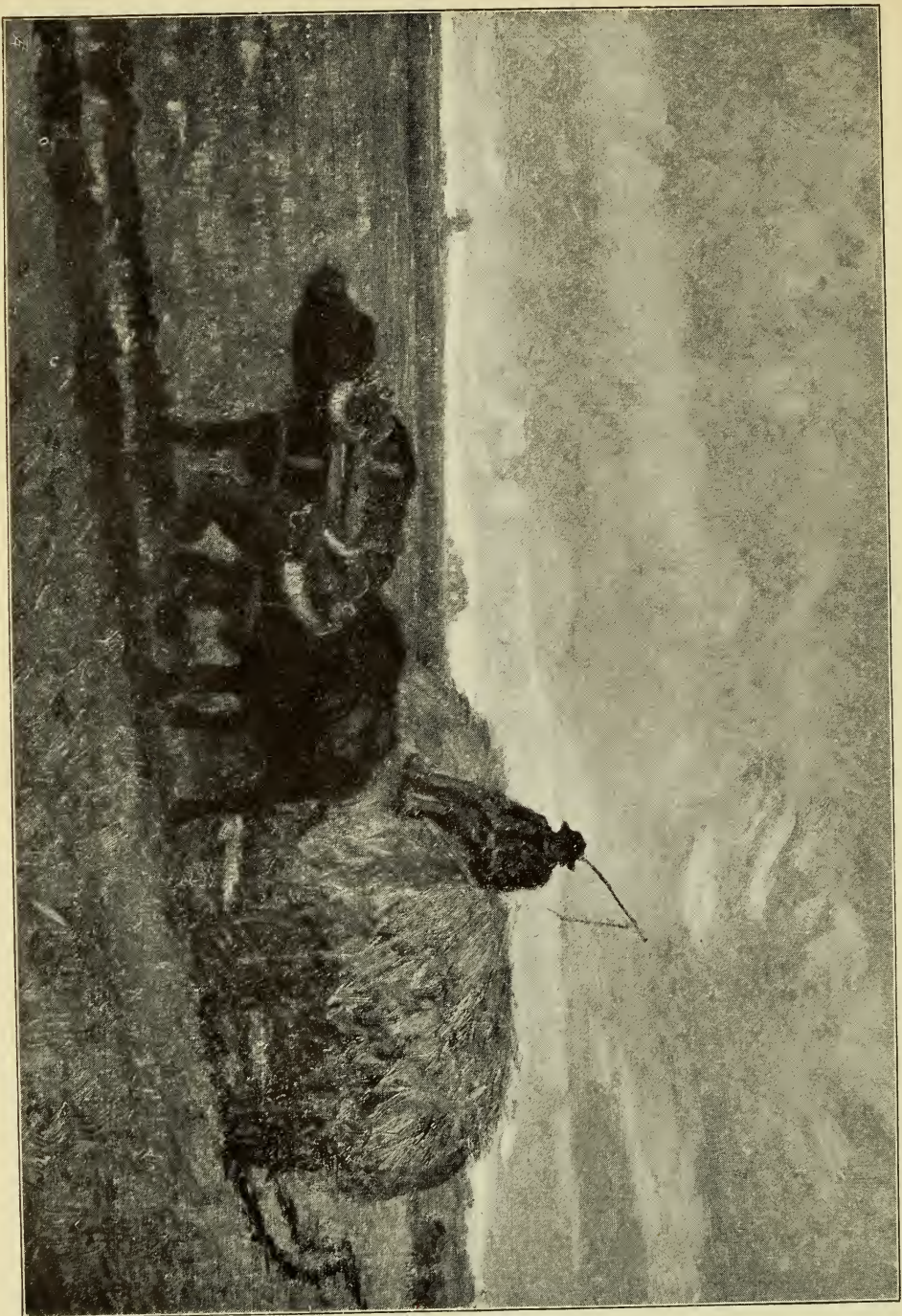
Aggódás.

Anxiety.

Ökrök.

Oxen.

Bivalyfogat.

A buffalo-team.

Nemzetes asszony.

A noble-lady of old times.

Körösfői leány.

A Körösfő girl.

Bessenyei György
szobra. —————

Bronze statuette of the hungarian
poet George Bessenyei. —————

LIGETI M.

40.

M. LIGETI

Szerelem.

Love.

Anonymus szobra.

Anonymus bronze-statquette.

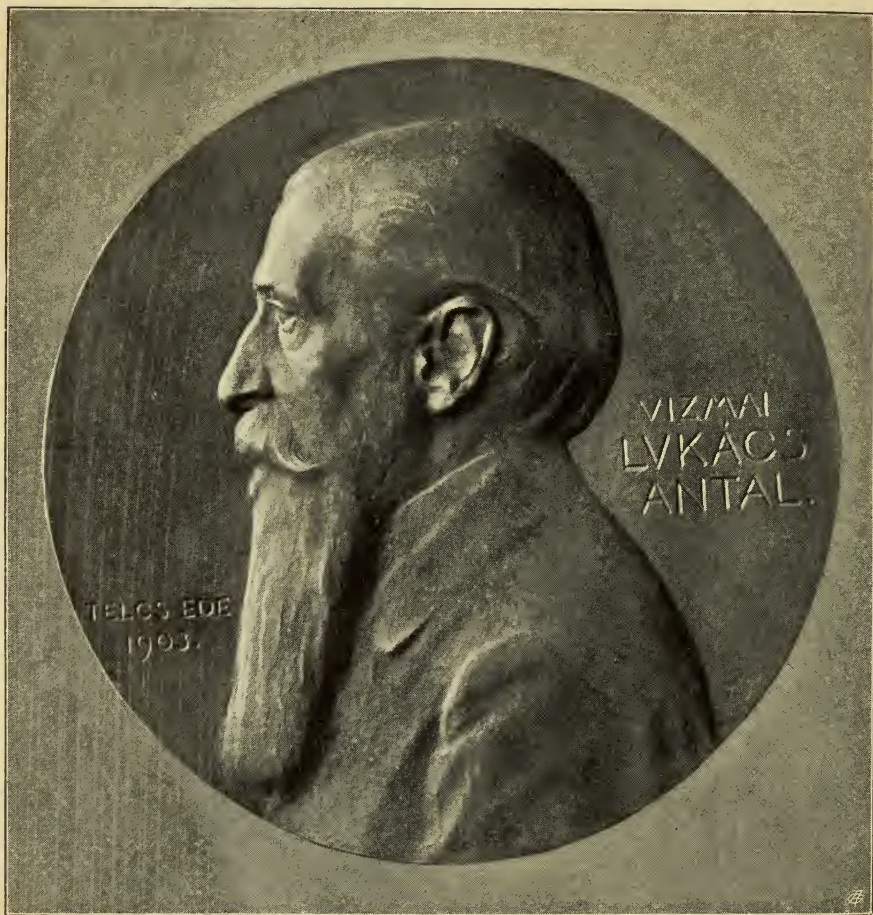
Kati néni.

Aunt Kate.

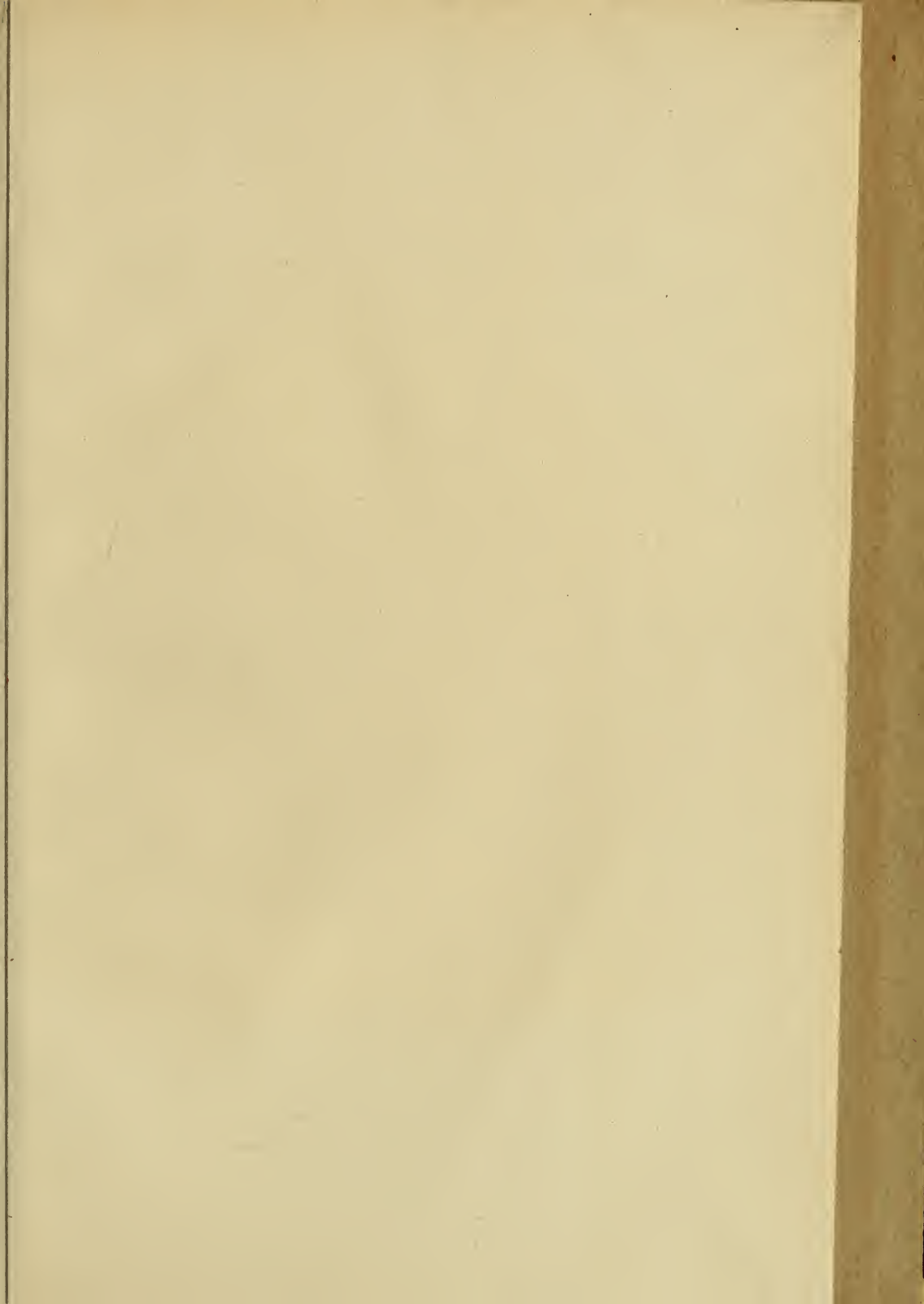
Arckép.

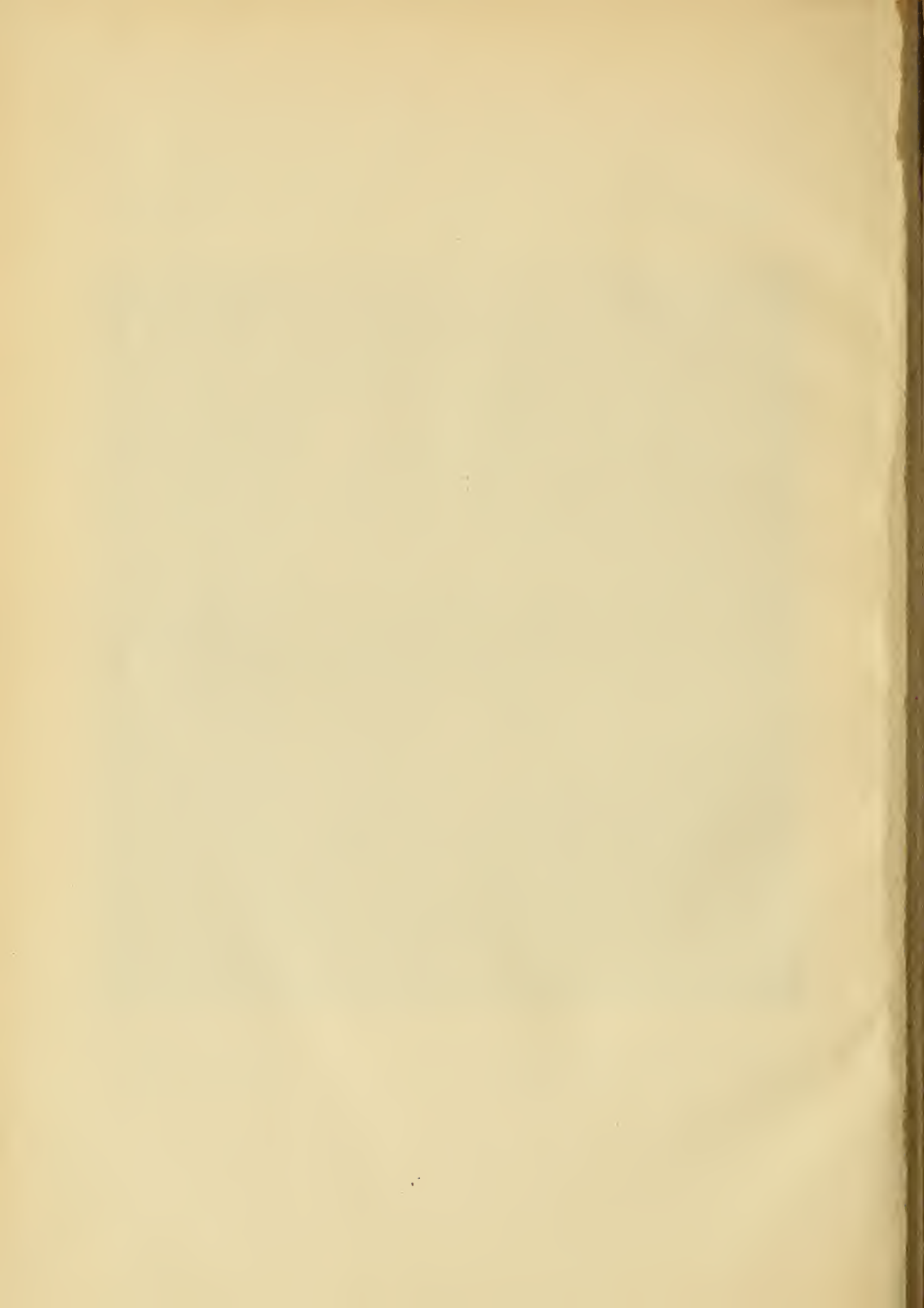
Portrait in bronze.

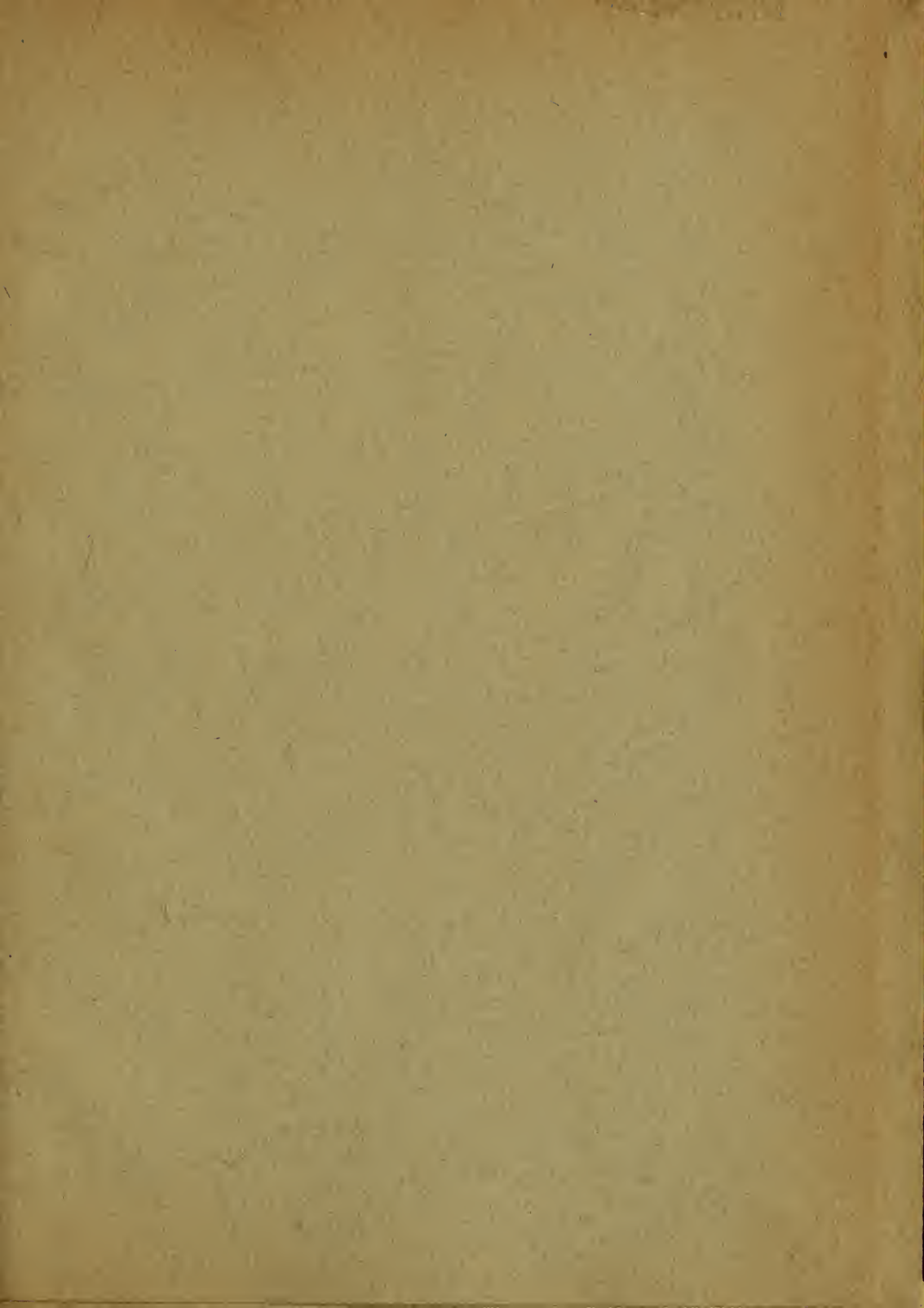

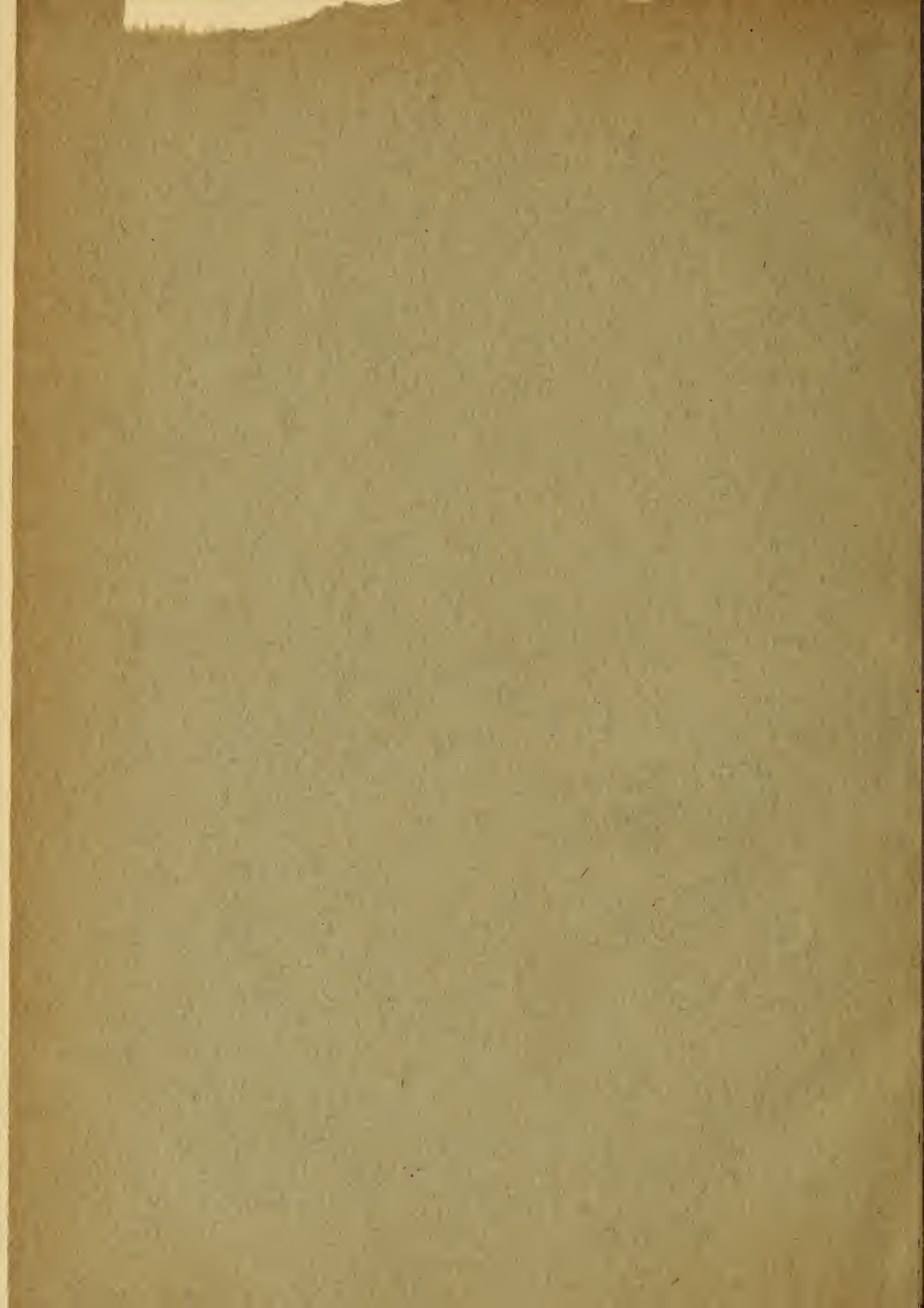
Lukács Antal főrendiházi tag arcképe.

Portrait of Mr. Anthony Lukács, member of the hungarian House of Lords. ———

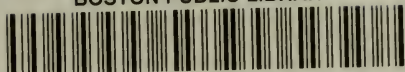

BOSTON PUBLIC LIBRARY

3 9999 04655 047 9

21

